

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI
ULUDAG UNIVERSITY PRESS

MYNDOS ARAŞTIRMALARI - I
MYNDOS STUDIES - I

MYNDOS KAZI VE ARAŞTIRMALARI
MYNDOS EXCAVATIONS AND RESARCHES

2004 - 2013

Editör / Edited by
Derya ŞAHİN

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI
ULUDAG UNIVERSITY PRESS

MYNDOS ARAŞTIRMALARI - I
MYNDOS STUDIES - I

MYNDOS KAZI VE ARAŞTIRMALARI
MYNDOS EXCAVATIONS AND
RESEARCHES
2004-2013

Editör / Edited by
Derya ŞAHİN

Ankara 2016

MYNDOS ARAŞTIRMALARI / MYNDOS STUDIES - I

**MYNDOS KAZI VE ARAŞTIRMALARI
MYNDOS EXCAVATIONS AND RESEARCHES
2004-2013**

Derya Şahin (Editör)

Yayına Hazırlayan/Redaction: AraŐ. Gör. Gonca GÜLSEFA

Ön Kapak Resmi/Front Cover

Myndos Batığı'ndan bir detay/a view of Myndos wreck

Arka Kapak Resmi/Back Cover

Myndos kentinden bir görünüm ve buluntular/a view from the Ancient city of Myndos and its finds

Myndos Kazısı Arşivi/Archive of Myndos Excavation

Grafik Tasarım/Graphic Design

Emel Hatipođlu

ISBN: 978-605-67166-0-7

Sonçađ Yayıncılık Matbaacılık - Ankara

Ankara 2016

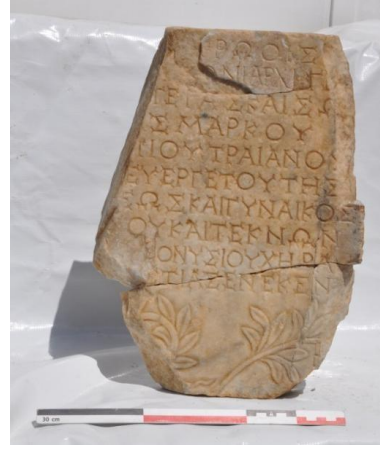
Bu kitap, Uludağ Üniversitesi, Bilimsel AraŐtırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen OUAP(F) 2013/37 numaralı ve "Dini İnançlardaki Değişimin Sosyal Hayata ve Kentsel Yapılaşmaya Yansıması: Myndos Örneđi" isimli proje ile hazırlanmıştır.

Uludağ Üniversitesi Yayınıdır.

© Bu kitapta yayımlanan kitap bölümleri bilim ve dil sorumluluğu yazarlara aittir. Kitap bölümünde salt biçimsel düzenlemeler yapılmıştır. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

All the scientific and linguistic responsibilities of the book chapter in this book belong to the authors. Only type settings had been done in the book chapter. Available for quotation with showing reference.

θεοῖς πατρώοις [καὶ]
Ἀπόλλων Ἀρχηγέτη
ὑπὲρ ὑγείας καὶ
σωτηρίας Μάρκ[ου]
Οὐλπίου Τραϊανοῦ,
τοῦ εὐεργέτου τῆς
πόλεως, καὶ γυναῖκος
αὐτοῦ καὶ τέκνων
Ἀρτέμων Ἀρτέμωνος
εὐχαριστίας ἔνεκεν.

Babalardan Tanrılara ve Apollon Achegetes'e miras kalan, Marcus Ulpius Traianusun sağlığına ve iyiliğine, şehrin hayırseveri karısı ve çocukları için, Artemon'un oğlu Artemon bu şükranı sunmuştur.
Den von den tern erer ten ttern und dem Apollon Ar he etes, f r die esundheit und das ohl des Mar us Ulpius Traianus, des ohlt ters der Stadt, und seiner Frau und Kinder, (hat) Artemon, Sohn des Artemon, (dies) aus Dankbarkeit (geweiht).

Çeviri/Translation: Prof. Dr. Christof Schuler

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

ÖNSÖZ/PREFACE	vii
Myndos Kazıları/Myndos Excavations 2004-2013 Mustafa ŞAHİN	ix
Myndos Sualtı Araştırmalarında Yeni Bir Keşif: Batı Limanı <i>A New Discovery in the Myndos Underwater Research: West Harbour</i> Oktay DUMANKAYA / Serkan GÜNDÜZ	1
Myndos Antik Kenti'nin Doğu Limanı ve Yapıları <i>The Eastern Harbour of Myndos Ancient City and its Structure</i> Serkan GÜNDÜZ / Oktay DUMANKAYA	9
2006-2013 Myndos Kazılarında Ele Geçen Amphoralar ve Amphora Mühür Buluntuları <i>Amphora Finds and its Stamps Which Were Found between 2006-2013 Myndos Excavation</i> Gonca GÜLSEFA	35
Myndos Asar Adası Geç Antik Dönem Kandilleri <i>Myndos Asar Island Late Antique Lamps</i> Sinan MİMAROĞLU	161
Myndos Asar Adası Cam Buluntuları I 2009-2013 <i>Myndos Asar Island Glass Findings I 2009-2013</i> Aynur ÖZET	177
Myndos Unguentaria Derya ŞAHİN	296
Geç Antik ve Bizans Çağına Ait Myndos Sikkeleri <i>Myndos Coins Dated to Late Antiquity and Byzantine Era</i> Mustafa ŞAHİN	307

GEÇ ANTİK VE BİZANS ÇAĞINA AİT MYNDOS SİKKELERİ

Mustafa ŞAHİN*

ÖZ

Bu çalışma, Muğla İli, Bodrum İlçesi, Gümüşlük Mahallesi'nde yer alan Myndos Antik Kentinin 2005 yılından 2010 yılına dek yapılan kazılarında ele geçen toplam 106 adet sikkeyi kapsamaktadır. Projede yüksek lisans öğrencisi Ayça Güzelsoy TÜBİTAK bursiyeri olarak çalışmıştır.

Myndos'ta ele geçen sikkelerden 14 adedi İ.S. 4.-5. yüzyıla, 72 adedi ise Erken Bizans Dönemi'ne tarihlenmektedir. Myndos Antik Kenti kazı çalışmalarında ele geçen sikkelerden en erkeni İ.Ö. 2. - 1. yüzyıldan Kos sikkesidir. Yerleşim stratigrafisinde en geç dönem örneğini İ.S. 13. yüzyıla tarihlenen Ortaçağ Haçlı sikkesi verir. Myndos'tan en geç örneğimiz ise 1878 yılına ait bir Yunan leptasıdır. Sikke buluntuları yardımıyla Myndos Antik kentinde yerleşimin en azından İ.S. 13. yüzyıla dek devam ettiğini söylemek mümkün olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Myndos, Sikke, Geç Antik, Kos, Constantinopolis, Kyzikos, Nikomedia, Antiocheia a.O.

Myndos Coins Dated to Late Antiquity and Byzantine Era

ABSTRACT

This study is the preliminary examination of resilience and edition of total 106 coins found in the excavations between 2005 and 2010 in Myndos ancient city located in the Gümüşlük town of Bodrum district of the Muğla city. Ayça Güzelsoy, post graduate student, is contributed to this project as scholarship student.

14 of the coins found in the Myndos are dated 4th or 5th century AD, and 72 of them are dated to Early Byzantine period. The earliest coin found in the Myndos Ancient city excavations is the Kos Island coin dated 2nd-1st century BC. The latest coin is the Middle age crusader coin dated 13th century AD in the settlement stratigraphy. The latest finding in Myndos is a Greek lepton dated to 1878. Thereby, we find that the housing in Myndos is continued till 13th century AD with the help of the coins found during the excavations.

Keywords: Myndos, Coins, Late Antique, Cos, Constantinopolis, Cyzikos, Nikomedia, Antiocheia a.O.

* Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 16059 Görükle- Bursa.
E-mail: mustafasahin@uludag.edu.tr

Myndos sikkelerini tanıtmaya yönelik bu ilk çalışmada, Muğla İli, Bodrum İlçesi, Gümüşlük Mahallesi'nde yer alan Myndos Antik Kentinde 2005-2010 yılları arasında yapılan kazılarda ele geçen sikke buluntularını kapsamaktadır. Bu ön çalışmada 2006, 2009 ve 2010 yıllarında gerçekleştirilen kazılarda bulunan toplam 106 adet sikke incelenecektir. Antik coğrafyada Karia Bölgesi'nin liman kentlerinden birisi olan Myndos, İ.Ö. 2. yüzyılda sikke darp eden bağımsız kentler arasına dahil olmuştur. Ancak, Myndos kazılarında henüz Helenistik Dönem darbu olan sikkeye rastlanmamıştır. Myndos sikke buluntuları arasında Helenistik Dönemi Kos'tan bir sikke temsil etmektedir. Geç Antik Döneme ait olanlar olsa da, sikkelerin çoğunluğunu Erken Bizans Dönemine tarihlenen örnekler oluşturmaktadır. 18 adet sikkenin ise kondisyonu tanımlanamayacak kadar çok düşüktür.

Çalışma katalog ve genel bir değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır. Katalogda sıralama kronolojik düzene uygun olarak erkenden geç döneme doğru yapılacaktır. Sikkeler kampanya sonunda Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'ne teslim edildiğinden tanımlamalar çoğunlukla fotoğraflar yardımıyla yapılmıştır. Bu nedenle sikkelerin kalıp yönleri belirtilememiştir. Kondisyonu çok düşük olan sikkeler ise "Belirle-nemeyenler" grubuna alınmıştır. Tanımı yapılan sikkelerin referanslarında, darphane yeri, atölye numarası ve darp tarihi gibi nitelikler göz önünde bulundurulmuştur. Darp yılları aynı olan sikkeler, mümkünse, darp yerlerine göre de tasnife tabi tutulmuştur; sıralama Constantinopolis, Kyzikos, Nikomedia, Antiokheia a.O. şeklinde olmuştur. Tarihi okunamayan sikkeler için geniş bir zaman dilimi önerilmiştir.

Son bölümde, Myndos'da ele geçen sikkeler dönemleri ve darphanelerine göre ayrıntılı olarak irdelenip, olası ticari ilişkiler belirlenmeye çalışılacaktır.

KATALOG

Katalog No: 1

Kos

Buluntu Yeri: E Açması 0/ -20 cm

Kazı Envanter No: 2006-19

AE - 21 mm, 8.50 gr

Öy: Asklepios başı, sakallı, sağa, defne çelenkli.

KAEYMA[A]- KQIQN

Ay: Asaya sarılı yılan.

Ref:<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=61532&AucID=64&Lot=465>
(01.11.2016)

Tarih: İ.Ö. 188-167

II. Constantius (İ.S. 337 - 361)

Katalog No: 2

Constantinopolis?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kule altı Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-4

AE - 15 mm, 1.98 gr

Öy: Constantius büstü, sağa, diademli, askeri giyimli.

[...]TIVS P F AVG

Ay: Constantius, cepheden, başı sola; askeri giyimli, miğferli, sağ elinde mızrak, sol elinde kalkan. Düşen atlıya mızrakla saldırıyor.

[.....]REPATIO, solda M harfi, sikke boşluğunda [.]O[.]A.

Ref: RIC VIII: 460 No. 137. -
<http://www.tesorillo.com/aes/024/024i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 348-354

Katalog No: 3

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B-2 Açması, -240cm

Kazı Envanter No: 2010-23

AE - 14 mm, 1.72 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, diademli.

[...]NST[...]

Ay: İmparator, ayakta, sola, askeri giyimli? sağ elinde globus üzerinde Nike, sol elinde mızrak. SPES RE[. -]

Ref: RIC VIII: 461, 151 Pl. 23 L. 2053 (Constantinopolis).

<http://www.tesorillo.com/aes/117/117i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 357 – 361

Katalog No: 4

Kyzikos

Buluntu Yeri: G Açması, D Bölümü -145 cm

Kazı Envanter No: 2006-9

AE - 17.2 mm, 1.88 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, diademli, khlamys giyimli.

D N CONSTAN – TIVS [.] F AVG

Ay: İmparator cepheden, başı sola; miğfer ve askeri giyimli, sağ elinde globus, sol elinde mızrak.

SPESREI – PVBLICE, sikke boşluğunda SMKS.

Ref: RIC VIII: 499 No. 117, 119 (Fakat S değil, İ.S. 355-361). - <http://www.tesorillo.com/aes/117/117i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 357 – 361

I. Valentinianus (İ.S. 364-375)**Katalog No: 5**

Kyzikos?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A-2 Açması, -176 cm

Kazı Envanter No: 2010-20

AE - 12 mm, 1.48 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, diademli.

[...]ALE[...]AVG

Ay: Victoria, ayakta, sola; sağ elinde [çelenk], sol elinde palmye dalı.

SECVR[...]S-[.]EIPV[...]

Ref: RIC IX: 298, 3b (Alexandrea); RIC IX: 192, 15b (Heraclea). -

<http://www.tesorillo.com/aes/102/102i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 364-375

Katalog No: 6

Buluntu Yeri: C-1 Açması, B Bölümü -145 cm

Kazı Envanter No: 2006-6

AE - 14 mm, 1.44 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, inci diademli.

[...]AL[...].

Ay: Victoria sola; sol elinde palmye dalı, sağ elinde çelenk?. [...] –REIPVBLICA, sikke boşluğunda [.]MK[.]

Ref: RIC IX: 241 No. 11a-b, 13.a-b. -

<http://www.tesorillo.com/aes/102/102i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 364-375

Valens (İ.S. 364-378)**Katalog No: 7**

Kyzikos

Buluntu Yeri: G Açması, B Bölümü -145 cm

Kazı Envanter No: 2006-7

AE - 15 mm, 2.64 gr

Öy: İmparatorun profilden büstü, sağa, sorguçlu miğferli, askeri giyimli; sağ elinde mızrak, sol elinde kalkan, kalkan üzerinde haç betimi.

[...]**JVS P F AVG**

Ay: İmparator ayakta duruyor, başı sola, khlamys giyimli, sol elinde labarum, sağında köleyi başından tutuyor. Sikke boşluğunda SMKA.

CONCOR[DIA] AVG

Ref: RIC IX: 220, 41.d, Pl.XV.12. -
<http://www.tesorillo.com/aes/042/042i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 364-378

Katalog No: 8

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A-4 Güneydoğu, Doğu Duvarının dış kesiti

Kazı Envanter No: 2010-29

AE - 17 mm, 1.16 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, inci diademli.

Ay: İmparator ayakta duruyor, başı sola, khlamys giyimli, sol elinde labarum, sağında köleyi başından tutuyor.

Ref:

<http://www.tesorillo.com/aes/042/042i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 364-378

Arcadius (İ.S. 383-408)**Katalog No: 9**

Antioch

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması -230 cm

Kazı Envanter No: 2010-24

AE - 16 mm, 2.40 gr

Öy: Arcadius büstü, sağa, inci diademli.

DN A R[.]DI[.....]

Ay: Arcadius at üzerinde, sağa, sağ eli yukarıda.

[...]**MANORVM**

Ref: RIC IX: 247 No. 29b.1(Kyzikos); RIC IX: 295, 69c-d (Antioch).

<http://www.tesorillo.com/aes/044/044i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 392-395

Honorius (İ.S. 395 - 423)**Katalog No: 10**

Nicomedia

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A-3 Kule Altı, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-9

AE - 16 mm, 2.08 gr

Öy: Honorius'un profilden büstü, sağa, sorguçlu miğferli; sağ elinde mızrak, sol omzunda kalkan.

[.]N[.]JON[...]**JVS P F AVG**

Ay: Constantinopolis tahtta oturuyor, cepheden; sağ elde mızrak, sol elde globus üzerinde Victoria.

CO[NC]ORD[...], sikke boşluğunda S[M]NA.

Ref: RIC X: 248, 97 L 2586 (Antioch).-

<http://www.tesorillo.com/aes/006/006i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 401-403

Katalog No: 11

Belirsiz Atölye

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-2

AE - 18 mm, 2.04 gr

Öy: Honorius'un profilden büstü, sağa, sorguçlu miğferli; sağ elinde mızrak, sol omzunda kalkan.

[...]-IVSP[...]

Ay: Constantinopolis tahtta oturuyor, cepheden; sağ elde mızrak, sol elde globus üzerinde Victoria.

CO[NC]ORD[...],

Ref:

<http://www.tesorillo.com/aes/006/006i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 401-403

Iohannes (İ.S. 423-425)**Katalog No: 12**

Nicomedia?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması -153 cm

Kazı Envanter No: 2010-5

AE - 18 mm, 2.64 gr

Öy: Iohannes? büstü, sağa, diademli, askeri ve paludamentum giyimli.

[..]IOHA[..]-ES[.][F][.][VG]

Ay: Victoria, ayakta, sola ilerliyor; sağ elindeki mızrak? (trophe?) omuz hizasında, sol eliyle esiri sürüklüyor. Sikke boşluğunda [.]M.

[SA]LVVS REI [PV]BLICA

Ref: RIC X: 248 No. 92 Pl. 5.-

<http://www.tesorillo.com/aes/133/133i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 423-425

Katalog No: 13

Roma ?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2010-1

AE - 12 mm, 1.22 gr

Öy: İmparator başı, sağa, inci diademli.

Ay: İmparator, ayakta, başı sola, miğferli, askeri giyimli, sol elinde standart? tutuyor, sağ eliyle esirin başını çekiyor.

Ref: RIC X: 361, no.1912-1923; Lanz 1992: 71, T.37, no. 909; Lanz 1995: 77, T. 33, no. 852; Lanz 1997: 69, T. 24, no. 744; Lanz 1998: 73, T. 31, no. 767.-

<http://www.tesorillo.com/aes/133/133i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 423-425

I. Anastasius (İ.S. 491-518)**Katalog No: 14**

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-69

AE - 10 mm, 0.84 gr

Öy: İmparator büstü, diademli, sağa.

[.]N[...SIVSPPAVG

Ay: Monogram?

Ref:

<http://www.tesorillo.com/aes/129/129i.htm>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 491-498

Katalog No: 15

Constantinopolis?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B1 Açması -392/
405 cm

Kazı Envanter No: 2010-11

AE - 15 mm, 1.86 gr

Öy: Anastasius büstü, diademli.

Ay: Monogram.

Ref:

<http://www.tesorillo.com/aes/129/129i.htm> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 491-498

Katalog No: 16

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kule 1 no'lu sondaj.

Kazı Envanter No: 2010-27

AE - 10 mm, 0.98 gr

Öy: İmparator büstü, sağa, inci diademli, zırhlı ve paludamentum giyimli.

D N ANAST[A]-SIVS P P AV[.]

Ay: I, üzerinde [haç]. Sikke boşluğunda CON. 3. Atölye

Γ C[ON] CORDI

Ref: BMC: 7 no. 59,60, pl.II.3; DOC I: 11, no. 15.1-8; MIB 1: 101 no. 40, pl.3.40; Grierson 1982: 351, no. 77, pl. 4.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=339068&AucID=607&Lot=617> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 507-518

Katalog No: 17

Buluntu Yeri: H Açması 0/- 42 cm

Kazı Envanter No: 10/2006-10

AE - 21.9 mm, 4.68 gr

Öy: Anastasius büstü, sağa, diademli, zırh ve paludamentum giyimli.

D N ANAST[ASIV]S P P AV[.]

Ay: M üzerinde haç, altta B, sağ ve solda yıldız, sikke boşluğunda CON.

M = 40 nummi

Ref: BMC: 5, no. 34, 35; Sabatier 1930: 155, no.22 (Fakat B); Grierson 1961: 351, no. 76, pl.4; DOC I: 24, no. 25b (Fakat Γ değil); BNP: 29, no. 89,90 (Fakat E); MIB: 101, no. 36.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=394673&AucID=713&Lot=418> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 507-518

I. Iustinianus (İ.S. 527 - 565)**Katalog No: 18**

Constantinopolis

Buluntu Yeri: A4 Kulealtı Açması, M7, -383

Kazı Envanter No: 2009-52

AE - 30 mm, 18.02 gr

Öy: Iustinianus büstü, sağa, diademli.

D N IVSTINI-ANVS P P AVG

Ay: Yıldız ve haç arasında M, üzerinde [haç], altta Γ, sikke boşluğunda CON Ref: BMC: 4 no. 20-22; To: 183 no. 18,19; Ra.: 19 no. 335, 341, 347; DOC I: 19, no. 23b.1-10; BNP: no.53-55, 68; MIB 1: 100 no. 27; Tekin 1999: 119, no. 8,9, pl.1.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=685649&AucID=1264&Lot=605> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 527-565

Katalog No: 19

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kule Altı Açması,
M7.

Kazı Envanter No: 2009-78

AE - 31,5 mm, 18.4 gr

Öy: Iustinianus büstü?, sağa, diademli, palu-
damentum giyimli.

[.]N[...].

Ay: E, sağda Δ 4. Atölye.

Ref: BMC: 29, no. 30,31, pl.V.3; To: 309, no.
86,87; Ra.: 26, no. 484; DOC I: 79, no. 28 c.
1-5; MIB 1: 111, no. 84.-

[http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.ph
p?LotID=101767&AucID=109&Lot=116
3](http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=101767&AucID=109&Lot=1163) (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 527-565

Katalog No: 20

Belirsiz Darphane

Buluntu Yeri: Tapınak 6 Açması – 55 cm.

Kazı Envanter No: 2006-15

AE - 14 mm, 1.44 gr

Öy: İmparator büstü.

[...]IVSTINI[...]

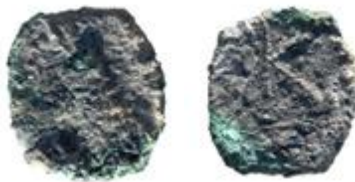
Ay: K solda A / N / N / O, sağda X[.], sikke
boşluğunda darp yeri net değil.

K = 20 nummi

Ref.: BMC: 40, no. 145; To.: 368, no. 462; Grier-
son 1961: 352, no. 101, pl. 6; DOC I 103, no.
96d.1-3; MIB 1: 117, no. 103a.-

[http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.ph
p?LotID=685663&AucID=1264&Lot=6
19](http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=685663&AucID=1264&Lot=619) (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 527-565

Katalog No: 21

Nikomedia

Kazı Envanter No: 2009-8

AE - 28 mm, 12.30 gr

Öy: Iustinianus büstü, cepheden, miğferli, inci
diademli, [sağ elinde gl.cr.] solda haç.

[.]N IVSTINI-ANVS P P [.]V[.]

Ay: M üzeri haç, altta A, solda A / N / N / O,
sağda XII, sikke boşluğunda NIK.

M = 40 nummi

Ref: BMC: 50, no. 239; To.: 325, no. 210; Ra.: 31,
no. 621; MIB 1: 120, no. 120b-J15; Lanz
1997: 71, no. 759, Tafel 25.-

[http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.ph
p?LotID=407059&AucID=728&Lot=15
27](http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=407059&AucID=728&Lot=1527) (01.11.2016)

Tarih: 12. Yılı, İ.S. 538-539

Katalog No: 22

Kyzikos

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4-Kulealtı Açması
-400/-420 cm

Kazı Envanter No: 2009-10

AE - 41 mm, 21.72 gr

Öy: Iustinianus büstü, cepheden, pendilialı,
diademli miğfer ve zırh giyimli; sağ elinde
haçlı globus, sol omzunda süvari motifli
kalkan, sağda haç.

D N IVSTINI-ANVS P P AVG

Ay: M üzerinde haç, altında A, solda A / N / N /
O, sağda X / II / I, alttaki sikke boşluğunda
KYZ. 1. Atölye. M = 40 nummi

Ref: BMC: 32, no. 62,63; To.: 312, no. 110; Ra.:
27, no. 510; DOC I: 88, no. 40e.I,2; BNP:
79, no. 65; MIB 1: 112, no. 95a-J.15.-

[http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.ph
p?LotID=233566&AucID=336&Lot=42
9](http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=233566&AucID=336&Lot=429) (01.11.2016)

Tarih: 13. Yılı, İ.S. 539-540

Katalog No: 23

Constantinopolis

Kazı Envanter No: 2009-4

AE - 22 mm, 2.86 gr

Tarihli Sikkeler

Öy: Iustinianus büstü, cepheden, pendilialı, diademli miğfer ve zırh giyimli; sağ elinde haçlı globus, sol omzunda kalkan, solda haç.

D N IVSTINI-ANVS P P AVG

Ay: M üzerinde haç, altta E, solda A / N / N / O, sağda X / u, sikke boşluğunda CON.

Ref:

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=120034&AucID=139&Lot=997>
(01.11.2016)

Tarih: 15. Yılı, İ.S. 541-542

Katalog No: 24

Buluntu Yeri: G Açması, D Bölümü -133 cm

Kazı Envanter No: 2006-13

AE - 41 mm, 20.84 gr

Öy: Iustinianus büstü, cepheden, sağ elde gl. cr., diademli, ve miğferli, sol omuzda kalkan.

[.] N IVSTINIA-[...] P P [...].

Ay: M üzerinde haç, altta üzerinde iki nokta yer alan B, solda A / N / N / O, sağda X / u, sikke boşluğunda KYZ. 2. Atölye

Ref: To.: 325, no. 205; Ra.: 31, no. 617; DOC I: 125, no. 165a.1-3; BNP: 88,89, no. 03,04; MIB 1: 119, no. 120a-J.13.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=87978&AucID=93&Lot=3205>
(01.11.2016)

Tarih: 15. Yılı, İ.S. 541-542

II. Iustinus (İ.S. 565 - 578)**Katalog No: 25**

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4 Açması, Mezar (1) – 173 cm buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-44

AE - 43 mm, 18.38 gr

Nicomedia 1. Darphane

Öy: Monogram.

Ay: E, sağda B. E = 5 nummi

Ref: BMC: 44, no. 186; To.: 320, no. 170; Ra.: 30, no. 582; DOC I: 112, no. 116a.1-3, pl. XXV; Grierson: 352, no. 127, pl. 8; BNP: 85, no. 06-08, pl.XII; MIB 1: 117, no. 113a-J.12, pl.22; Lanz 1997: 71, no. 757, Tafel 24.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=502441&AucID=898&Lot=1046>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 565-578

Katalog No: 26

Kyzikos

Buluntu Yeri: G Açması, C Sondajı – 148 cm

Kazı Envanter No: 2006-11

AE - 18 mm, 1.84 gr

Öy: Monogram.

Ay: E, sağda B?

Ref: BMC: 72 no. 417,418 (Iustinian), To.: 370, no. 475 (Iustinian); Ra.: 36, no. 743 pl. XVIII (Iustinian); Grierson 1961: 352, no. 102, pl. 6; DOC I: 218-219, no. 60b.1-5; MIB 2, 97, no.45; Tekin 1999: 134, no. 66, pl. VI.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=502441&AucID=898&Lot=1046>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 565-578

Katalog No: 27

Buluntu Yeri: Tapınak 6 Açması, 0/-55 cm.

Kazı Envanter No: 2006-8

AE - 11.9 mm, 1.52 gr

Öy: Monogram.

Ay: E sağda [K].

Ref: BMC: 73, no. 423, 424 (Iustinian); To.: 370, no. 478 (Iustinian); Ra.: 36, no. 746 (Iustinian); Grierson 1961: 352, no. 102, pl.6; DOC I: 240, no. 137.1-4; BNP: 139, no. 29-31; MIB 2: 100, no.53, pl. 5.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=435771&AucID=794&Lot=2963> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 565-578

Katalog No: 28

Antiokheia?

Kazı Envanter No: 2009-17

AE - 15 mm, 9.84 gr

Öy: II. Iustin ve Sophia oturuyor, cepheden, her ikisi sağ ellerinde asa ve sol elleriyle aralarındaki globus üzerindeki uzun haçı tutuyorlar. [...]SP[....]. Üzerindeki darpta M üzerinde haç, altta Γ, solda [A] / N / [N] / O.

Ay: Solda [././] / N / O, sikke boşluğunda [.]HEUP.

Ref: BMC: 73 no.423,424 (Iustinian) To.: 370 no.478 (Iustinian); Ra.: 36 no.746 (Iustinian); DOC I: 240, 137.1-6; BNP: 139 no.29-31, pl. XXIII; MIB 2: 100, no.53, pl. 5.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=807488&AucID=1511&Lot=3084> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 565-578

Katalog No: 29

Kyzikos

Envanter No: 2009-13

AE - 31 mm, 9.84 gr

Öy: II. Iustin ve eşi Sophia tahtta oturuyor, cepheden, başları arasında haç. Iustin'in sağ elinde haçlı globus, Sophia'nın sağ elinde haçlı asa.

Ay: K üzerinde haç, solda A / N / N / O, sağda X, alttaki sikke boşluğunda KVZ.

K = 20 nummi

Ref: BMC: 92-94, no. 193-212; To.: 445-447, no. 156-167; Ra.: 42, no. 893-901; DOC I: 243-245, no. 150-160; BNP: 142,143, no. 01-21; MIB 2: 100, no. 56a-57b; Grierson 1982: 353, 143.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=178148&AucID=226&Lot=983> (01.11.2016)

Tarih: 10. Yılı, İ.S. 574-575

II. Tiberius (İ.S.578 - 582)**Katalog No: 30**

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tapınak 6 Açması 0/-15 cm

Kazı Envanter No: 2006-2

AE - 18 mm, 2.78 gr

Öy: Tiberius Constantine büstü, cepheden, tacı pendilialı ve haç, consül giyimli, sağ elinde mappa, sol elinde asa üzerinde kartal.

D m TIB CONS-TANT P P AV[.].

Ay: M üzerinde haç, sağda u solda A / N / N / O, sikke boşluğunda CONB.

Ref: BMC: 111, no. 54, pl. XIV.12 (Fakat Δ); To.: 492, no. 105-107; DOC I: 274, no. 19b; BNP: 163,164, no. 01-03; MIB 2: 117, no. 73 A.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=941233&AucID=1809&Lot=631> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 578-582

Katalog No: 31

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A3-d Açması -60 cm.

Kazı Envanter No: 2009-2

AE - 35 mm, 18.34 gr

Öy: İmparator büstü, cepheden, tacı haçlı ve pendilialı.

[.]NT[.]bE[...]

Ay: I üzerinde haç, solda yıldız, sağda B, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 108, no. 20,21, pl. XIV.5; To.: 475, no. 31; DOC I: 270, 11b.1-2; BNP: 164, no. 05,06; MIB 2: 105, no. 25; Lanz 1997: 71, no. 764, Tafel 25 (Fakat B değil).-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=606992&AucID=1095&Lot=3360> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 578-582

Mauricius Tiberius (İ.S. 582 - 602)

Katalog No: 32

Buluntu Yeri: Tapınak 3 Açması, -30/-40 cm.

Kazı Envanter No: 2006-3

AE - 21 mm, 4, 32 gr

Constantinopolis

Öy: İmparator büstü, cepheden, zırh ve paludamentum giyimli.

D [.] T[.]bE[.] P P AV.

Ay: I üzerinde haç, solda yıldız, sağda Γ, sikke

boşluğunda [CO]N.

I = 10 nummi

Ref: BMC: 91, no. 188,189; To.: 453, no. 199; Ra.: 41, no. 890, pl. XX; DOC I: 239, no. 133.I; BNP: 139, no. 23-27, pl. XXIII-25; MIB 2: 99, no. 51a-J.10.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=489748&AucID=883&Lot=1158> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 582-602

Katalog No: 33

Antiokheia

Buluntu Yeri: D Açması -325 cm.

Kazı Envanter No: 2006-5

AE - 14.5 mm, 1.16 gr

Öy: İmparator büstü, cepheden, sol elinde asa üzerinde kartal? sağ elinde mappa?

[...]MA[.]RI[...]

Ay: K üzerinde haç, altta A?solda [A / N /]N / [O], sağda X[.]K = 20 nummi

Ref: BMC 137: no. 104 (Lejant [...]MAVRI [...]); To.: 554, no. 270; Grierson 1961: 252, no. 98, pl.6.; DOC I: 316, 64 b.1-4; MIB 2: 117, 73 A, 73C.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=745339&AucID=1381&Lot=2852> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 582-602

Katalog No: 34

Antiokheia

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A-3 Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-6

AE - 25 mm, 6.38 gr

Öy: İmparator büstü, cepheden, consül giyimli,

tacı pendilialı; sol elinde asa üzerinde kartal, sağ elinde mappa.

D N MA[.]ΓI CN P̄ A[.]T

Ay: M üzerinde haç, altta A, solda A / N / N / O, sağda X / I, alttaki sikkede boşluğunda THEUP'.

M = 40 nummi

Ref: BMC: 146 no. 199-207 (Mauricius Tiberius); To.: 544 no. 210-212; DOC I: 347, 348, no. 184-193.2; BNP: 198 no. 62-99; MIB 2: 121 no. 99A-99C.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=469221&AucID=854&Lot=2902> (01.11.2016)

Tarih: 11. Yılı, İ.S. 592-593

Focas (İ.S. 602 - 610)

Katalog No: 35

Nikomedea

Buluntu Yeri: G Açması, -87 cm

Kazı Envanter No: 2006-1

AE - 29 mm, 10.76 gr

Öy: Focas büstü, cepheden, tacı pendilialı, sakallı, consül giyimli; sağ elinde mappa, sol elinde asa üzerinde kartal.

D N FOCA[...]

Ay: XXXX üzerinde ANNO, sağda u?, sikkede boşluğunda NIKO.

XXXX = 40 nummi

Ref: BMC: 144, no. 172-176; To.: 536, no. 162; Ra.: 52, no. 1129, 1130 (Fakat Γ); DOC I: 341, no. 163a; BNP: 196, no. 29 (Fakat B), MIB 2: 121, no. 96C-J.11.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=736308&AucID=1368&Lot=436> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 602-610

Heraclius (İ.S. 610 - 641)

Katalog No: 36

Kyzikos

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması -252 cm

Kazı Envanter No: 2010-25

AE - 28 mm, 15.50 gr

Öy: Heraclius büstü, cepheden, sakallı, zırh giyimli, miğferi sorguçlu ve pendilialı, sağ elinde haç globus, sol omzunda kalkan.

DNHRACLI- P[ER]P AYG.

Ay: M üzerinde haç, altta A?, solda A / N / N / O, sağda II, sikkede boşluğunda KYZ. M = 40 nummi

Ref: DOC 2.1: 303, no. 118b; MIB 3: 227 no. 171a-J20 (Fakat A); Tekin 1999: 151, no. 130, Pl.XI.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=904407&AucID=1711&Lot=952> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 611-612

Katalog No: 37

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu

Envanter No: 2010-7

AE - 28 mm, 12.30 gr

Öy: Solda Heraclius ve sağda Heraclius Constantine, ikisi de khyllamis giyimli, tacı haçlı, sağ ellerinde haçlı globus, Heraclius'un sol elinde akakia?, Heraclius Contantine'nin sol elinde mappa, başları arasında haç.

[.]NN hE[.]T [.]JERACON P P.

Ay: M üzerinde khristogram, altta B, sağda II / I?, solda A / N / N / O, sikkede boşluğunda CON.

Ref: BMC: 171 no. 73; To.: 595 no. 70; Ra.: 56 no. 1229, pl.XXVI; DOC 2.1: 178 no. 58a.1-3; BNP: 231 no. 04; MIB 2: 131 no. 69b-J.5; Lanz 1996: 83, no.929, Tafel 36.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=300084&AucID=523&Lot=263> (01.11.2016)

Tarih: 3.Yılı, İ.S. 612-613

Katalog No: 38

Buluntu Yeri: Tavşan Adası a3-d Açması -80 cm.

Kazı Envanter No: 2009-3

AE - 30 mm, 10.22 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, her ikisi de cepheden, sağ ellerinde haçlı globus.

[..]hEPACAI[...]

Ay: M üzeri khristogram, altta A, solda A / N / N / O, sağda II / I? sikke boşluğunda [C]ON. 1. Atölye

Her iki yüzde de Focas'ın 2. yılına ait izler yer alıyor.

Ref: BMC: 198, no. 118-121, pl. XXIV.2; To.: 671, no. 227; Ra.64, no. 1396; DOC 2.1: 279, no. 76b1-5; BNP: 274, no. 15,16; MIB 3: 223, no. 160b-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319> (01.11.2016)

Tarih: 3.Yılı, İ.S. 612-613

Katalog No: 39

Nikomedia

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması, Kesit Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-17

AE - 34 mm, 11.10 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constan-

tine. İki de khylamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

DNN h [...]

Ay: M üzerinde?, altında B, solda A / N / N / O, sağda II / I, sikke boşluğunda N[.]K^o. M = 40 nummi

Ref: BMC: 219 no. 252-4.pl.XXV.11; To.: 637 no. 68; Ra.: 60 no. 1310; Sabatier 1930: 270 no. 26 pl.XXVIII.31; DOC 2.1: 321, no. 168a.1-5; BNP no.2-4; MIB 3: 229 no. 184-J.2.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 612-613

Katalog No: 40

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, C1/b buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-43

AE - 30 mm, 13.12 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, ikisi de ayakta, khylamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde khristogram, altta A?, solda A / N / N / O, sağda II / [?], sikke boşluğunda CON.

Aynı kalıp iki kez darp edilmiş.

Ref: BMC: no. 116-117; To. No.: 226; Ra. no.: 1394-5; DOC 2.1: 279, no. 76a.1-4, pl. XI; MIB 3: 223, no. 160a.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 612-613

Katalog No: 41

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A1 B Sarmıç 4 kuzeybatı

Kazı Envanter No: 2009-84

AE - 30 mm, 10.10 gr

Öy: Heraclius ve Heraclius Constantine, cepheden, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

[..]NN HERAC[...]

Ay: M altta A, solda A / N / N / O, sağda [II / II?], sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 197,198, no. 116-17; To.: 670, no. 226; Ra.: 64, no. 1394-5; DOC 2.1: 279, no. 76a.1-4; BNP: 274, no. 10-12,14, pl.XLIII; MIB 3: 223, no. 160b-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 612-613

Katalog No: 42

Buluntu Yeri: Tavşan Adası b-1 Açması, -98 cm buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-59

AE - 30 mm, 10.60 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, her ikisi de ayakta, khlamys giyimli, sağ ellerinde uzun haç?.

Ay: M üzerinde [haç], altta Δ, solda A / N / N / O, sikke boşluğunda CON.

Ref: To.: 671, no. 231, Ra.: 64, no. 1400; DOC 2.1: 282, no. 79a.1-3, pl. XII; BNP: 275, no. 20; MIB 3: 223, no. 160-J.4.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 612-613

Katalog No: 43

Belirsiz Atölye

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A5 Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-58

AE 19 mm, 9.34 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantinus, her ikisi de khlamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus yerine uzun haç, başları arasında haç.

[.]NHER[...].

Ay: M üzeri haç, altta Γ?, solda A / N / N / O, sağda II / I.

Her iki yüzde de Focas Dönemine ait izler bulunmakta.

Ref: BMC: 225,226, no. 289-296, pl.XXVI.15; To.: 687, no. 308; Ra.: 66, no. 1445-1447 Pl. XXXI; DOC 2.1: 335, no. 189.12, pl. XVIII; BNP: 293, no. 01-29, Pl. XLVI (04); MIB 3: 231, no. 200a.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=305237&AucID=541&Lot=319>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 612-613

Katalog No: 44

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, E5 Açması 0-20 cm

Kazı Envanter No: 2009-5

AE - 28 mm, 10.62 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, her ikisi de ayakta, cepheden, sağ elde haçlı globus, khlamys giyimli, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde khristogram, altında E, solda A /

N / N / O, sağda II / II, sikke boşluğunda CON.

Ref: DOC 2.1: 281, no. 77b, pl.XI; BNP: 275, 276, no. 37, 43; MIB 3: 223, no. 159a-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=623443&AucID=1135&Lot=411> (01.11.2016)

Tarih: 4.Yılı, İ.S. 613-614

Katalog No: 45

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kule Açması -160 cm

Kazı Envanter No: 2009-7

AE - 28 mm, 12.30 gr

Öy: Heraclius ile Heraclius Constantine, ayakta, cepheden, khlamys ve haçlı taç giyimliler, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

DDN[...]

Ay: M üzerinde khristogram?, altta E, solda [A] / N / N / O, sağda II / II, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 200, no. 133; To.: 672, no. 235; Ra.: 64, no. 1400,1401 (Fakat A ve Γ); DOC 2.1: 283, no. 79e; BNP: 275, no. 31; MIB 3: 224, no. 160b-J.4; Tekin 1999: 150, no. 126 (Fakat B).-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=623443&AucID=1135&Lot=411> (01.11.2016)

Tarih: 4.Yılı, İ.S. 613-614

Katalog No: 46

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4 Kulealtı Açması, -380/-400 cm.

Kazı Envanter No: 2009-42

AE 26 mm, 11.14 gr

Öy: Sağda Heraklius, solda Heraklius Constan-

tine, her ikisi de ayakta, sağ elde haçlı globus, başları arasında haç.

[...]NHERAC[.]YSEThERACO[.]ST[...]

Ay: M üzerinde khristogram, altta A? solda [.] / N / [.] / O.

Ref: BMC: 198, no. 122; To.: 671, no. 228; DOC 2.1: 281, no. 77a.1.2; BNP: 274, no. 17; MIB 3: 223, no. 159a-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=623443&AucID=1135&Lot=411> (01.11.2016)

Tarih: 4.Yılı, İ.S. 613-614

Katalog No: 47

Constantinopolis

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A4 Açması Mezar 11, -261 cm

Kazı Envanter No: 2010-3

AE - 26 mm, 11.18 gr

Öy: Solda Heraclius, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç?, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khylamis giyimli, sağ elinde gl.cr.

Ay: M, solda [.] / N / [./], sağda X / [] / [].

Ref: DOC 2.1: 282, no. 79a.1-3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=623443&AucID=1135&Lot=411> (01.11.2016)

Tarih: 4.Yılı, İ.S. 613-614

Katalog No: 48

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A1 B Sarnıç 4 kuzeybatı

Envanter No: 2009-79

AE - 30 mm, 10.76 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine. İkisi de khylamis giyimli, sağ elinde

haçlı globus, başları arasında haç, Heraclius Constantine'nin tacı haçlı.

[...]ERACONS[...]

Ay: Arka yüzde önceki darba ait izler yer alıyor.

M üzerinde khristogram, altta Γ, sağda u. 3. Atölye.

Ref: BMC: 200, no. 133; To.: 672, no. 235; DOC 2.1: 283, no. 79e; MIB 3: 224, no. 160b-J.4; BNP: 275, no. 31.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=435826&AucID=794&Lot=3018> (01.11.2016)

Tarih: 5.Yılı, İ.S. 614-615

Katalog No: 49

Buluntu Yeri: G Açması, D Bölümü -133 cm

Kazı Envanter No: 2006-12

AE - 32 mm, 12.6 gr

Öy: [Solda Heraclius] sağda Heraclius Constantine, ayakta, khylamys giyimli, tacı haçlı.

[...]HERACONS[...].

Ay: M üzerinde haç, altta E?, solda A / N / N / O, sağda u, sikke boşluğunda CON.

Ön yüz kalıbı darp işlemi esnasında kaymış olabilir.

Ref: BMC: 200, 201, no. 136, 137; To.: 672, no. 238; Ra.: 64, no. 1403; Grierson 1968a: 281, no. 77a.I,2; BNP: 276, no. 42; MIB 3: 224, no. 160c, pl.11 (Fakat Δ).- <http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=435826&AucID=794&Lot=3018> (01.11.2016)

Tarih: 5.Yılı, İ.S. 614-615

Katalog No: 50

Buluntu Yeri: A2 Açması, -225 cm

Kazı Envanter No: 2009-14

AE - 31 mm, 8.96 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, her ikisi de khylamys giyimli, (sağ ellerinde haçlı globus).

[...]EPA CONST

Ay: M üzerinde khristogram, altta B, solda A / N / N / O, sağda tarih okunaksız, sikke boşluğunda CON.

Her iki yüzde de önceki darba ait izler yer alıyor.

Ref: BMC: 201 no. 139; To.: 672 no. 240; Ra.: 64 no. 1404,1405; DOC 2.1: 284, no. 80e.1-2; BNP: 275, no. 34,35; MIB 3: 223, no. 160a-J.5.

Tarih: 5.Yılı, İ.S. 614-615

Katalog No: 51

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A2-a Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-45

AE - 31 mm, 11.04 gr

Öy: Ayakta üç figür, Ortada Heraclius, sağda Heraclius Constantine, solda Martina, hepsi khylamis giyimli, taçlı, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde haç, altta?, solda A / N / N / O, sağda tarih okunaksız, alttaki sikke boşluğunda CON.

Tarih: 5.Yılı, İ.S. 614-615

Katalog No: 52

Aleksandria

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A1 Açması, -358 cm.

Kazı Envanter No: 2009-48

AE - 30 mm, 12.36 gr

Öy: Heraclius ve Heraclius Constantine'nin büstleri.

DOMIN[.]R[...].

Ay: I ve B arasında basamaklar üzerinde haç, sikke boşluğunda AΛE[.].

I B = 12 nummi

Ref: MIB 3: 229, no. 178-J.20.

Tarih: İ.S. 613-618

Katalog No: 53

Buluntu Yeri: Liman Açması A2 -196 cm.

Kazı Envanter No: 2006-20

AE - 28 mm, 7.8 gr

Öy: Üç figür, ayakta, merkezde Heraclius, sağda Heraclius Constantine, solda Martina, hepsi khylamis giyimli, sağ elde haçlı globus, Martina'nın tacında omuzlarına inen pendilia ve haç yer alıyor.

Ay: M üzeri khristogram, altta A, solda A / N / N / O, sağda [.] / II, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 206, no. 170; To.: 693, no. 325; Saba-tier 1930: 283, no. 93, pl.XXX, 24 (6.yıl); Ra.: 67, no. 1466 (Fakat A); Grierson 1968a: 289, 290, no. 89-96; BNP: 276, no. 45.

Tarih: İ.S. 615-624

Katalog No: 54

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, E Açması, Yüzey Buluntusu.

Envanter No: 2009-5

AE 11 mm, 8.96 gr

Öy: Merkezde Heraclius, sağda Heraclius Constantine, solda Martina, ayakta, cepheden, haçlı taç ve khlamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde haç, altta A?, solda A / N / N / O, sağda tarih okunaksız, sikke boşluğunda

[.]N.

Ref: Ra.: 67 no. 1467 (Fakat B); DOC 2.1: 289, no. 91(Fakat A değil); MIB 3: 224 no. 161-J.9.

Tarih: İ.S. 615-624

Katalog No: 55

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, E Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-6

AE - 29 mm, 8,5 gr

Öy: Üç figür, ayakta, cepheden, ortada Heraclius, solda Heraclius Constantine, sağda Martina, hepsi khylamis giyimli, sağ ellerinde haçlı globus, taçlarında ve başları arasında haç.

Ay: M üzerinde A / N / N / O, altta Δ, solda Heraclius monogramı, solda X / [.] sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 207, no. 181; Tono: 327, Ra.: 67, no. 1468 (Fakat Γ; DOC 2.1: 290, no. 92 – 96.

Tarih: İ.S. 615-624

Katalog No: 56

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A2 Açması -201 cm

Kazı Envanter No: 2010-18

AE - 25 mm, 5.34 gr

Öy: Ortada Heraclius, sağda Heraclius Constantine, solda Martina, hepsi khlamys giyimli, cepheden ve sağ ellerinde haçlı globus.

Ay: M üzerinde [A / N / N / O] ve haç, altta A?, solda Heraclius monogramı, sağda X / [?], sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 207, no. 184-5; To: 694, no. 340; Ra.: 67 no. 1469; DOC 2.1: 293, no. 100a (Fakat A); MIB 3: 225 no. 162b-J16.

Tarih: İ.S. 615-624.

Katalog No: 57

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, C1/b Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-41

AE - 25 mm, 7.24 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç, sağda K.

Ay: M üzerinde haç?, altta A, solda A / N / N / O, sağda X / X, sikke boşluğunda [..]N.

Ref: Ra.: 67-68, no. 1470-1, pl.XXXII; Gierson 1968: 357, no. 355, pl.20; DOC 2.1: 293, no. 101a, pl. XIII; BNP: 277, no. 52,53; MIB 3: 225, no. 162a-J.17.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 58

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A4 Açması, Mezar 10 Güneydoğu, -376 cm

Kazı Envanter No: 2010-10

AE - 32 mm, 12.84 gr

Öy: Solda Heraclius, ayakta, sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine, ayakta, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus.

Ay: M üzerinde haç ve C, altta Δ, solda A / N / N / O, sağda X / X, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 153, To.: 246, Ra.: 1413; DOC 2.1: 296, no. 106a, Pl. XIII.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php>

[p?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081](http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081) (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 59

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-71

AE - 28 mm, 10.36 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, uzun sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, kısa sakallı, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus, her ikisinde de haçlı taç, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde haç ve C, altta Δ, solda A / N / N / O, sağda X / X, sikke boşluğunda CON.

Her iki yüzde de Focas Dönemi darbına ait izler yer alıyor.

Ref: BMC: 203, no. 151-152; To.: 673, no. 245; Ra.: 64, no. 1412; DOC 2.1: 296, no. 105d.1,2; BNP: 278, no. 72, 73; MIB 3: 225, no. 164b-J.20; Tekin 1999: 150, no. 127, pl.XI.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 60

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4 Açması, Duvar Kesiti

Kazı Envanter No: 2010-28

AE - 25 mm, 5.90 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli ve tacı haçlı, uzun sakallı, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında.

Sağda Heraclius Constantine ayakta, khlamys giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç, solda Heraclius monogramı ve sağda K.

K = 20 nummi

Ay: K üzerinde haç, altta A, solda A / N / N / O, sağda X X.

Ref: DOC 2.1: 05, no. 125b; MIB 3: 226 no. 166-J.30; BMC: 209 no. 197; To.: 709 no. 426; BNP: 279 no.80 (31.yılıh).-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 61

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4- Kulealti Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-12

AE - 30 mm, 11.40 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, uzun sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, kısa sakallı, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus, her ikisinde de haçlı taç, başları arasında haç.

Ay: K üzerinde haç, altta B, solda A / N / N / O, sağda XX.

Ref: BMC: 211, no. 206-7, pl.XXV.2; To.: 682, no. 286; Ra.: 65, no. 1422-1424; Tekin 1999: 151, no. 130, pl. XI; DOC 2.1: 302, no. 118a1-5; Grierson: 357, no. 362, pl. 20; BNP: 281, no. 89; MIB 3: 227, no. 171a-J.20.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 62

Buluntu Yeri: G Açması, D Bölümü -133 cm.

Kazı Envanter No: 2006-14

AE - 30 mm, 11.22 gr

Öy: Solda Heraclius, cepheden, sakallı, tacı haçlı, zırh ve paludamentum giyimli, sağ elinde uzun haç? (trophe?), sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine, tacı haçlı khlamys giyimli, sağ elinde haçlı asa? Sağda K. Ön yüzde bir önceki darbın izleri görülebiliyor.

Ay: M üzerinde haç altında C, altta A, solda A / N / N / O, sağda X / X, sikke boşluğunda NIK?.

Ref: BMC: 216, no. 234-236; To.: 676, no. 267, Ra.: 65, no. 1435; Grierson 1968a: 318, no. 158b.1-5; MIB 3: 228, no. 175a-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=930785&AucID=1777&Lot=1081> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 629-630

Katalog No: 63

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması -270 cm

Kazı Envanter No: 2010-26

AE 30 mm, 9.78 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli ve tacı haçlı, uzun sakallı, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine ayakta khlamys giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç, sağda K.

Ay: M üzerinde haç ve C (hilal?), altta B, solda A / [N / N / O], sağda [.] / X / II, sikke boşluğunda C[O]N.

Ref: BMC: 203 no. 151-152; To.: 673 no. 245; Ra.: 64 no. 1412; DOC 2.1: 296, no. 105d.1-2; BNP: 278 no. 72,73; MIB 3: 225 no. 164b-J.20; Tekin 1999: 150 no. 127.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=345933&AucID=621&Lot=628> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 631-632

Katalog No: 64

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A1-E Açması -210 cm

Kazı Envanter No: 2009-11

AE - 27 mm, 7.24 gr

Öy: Solda Heraclius, ayakta, sakallı, askeri giyimli, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine, ayakta, khlamys giyimli, sağ elinde haç globus.

Ay: M üzerinde haç, altta B?, solda A / N / N / O, sağda X / X / II / II, sikke boşluğunda [C]O[N].

Ref: BMC: 204, no. 159; To.: 674, no. 251 (Fakat A); Ra.: 65, no. 1417; DOC 2.1: 297, no. 107b; MIB 3: 225, no. 164b-J.22; Grierson 1982: 357, no. 357, pl. 20.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=455977&AucID=829&Lot=239> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 633-634

Katalog No: 65

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, E7 Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-7

AE - 28 mm, 6.34 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khlamys giyimli, sağ elinde haç globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde monogram, altta B, solda A / N / N / O, sağda [X] / X / II / II, sikke boşluğunda [C]ON.

Ref: BMC: 204, no. 161; To.: 674, no. 253; DOC 2.1: 297, no. 108b, pl. XIII; MIB 3: 225, no. 164b-J.23.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=455977&AucID=829&Lot=239> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 633-634

Katalog No: 66

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A-3 Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-13

AE - 32 mm, 12.84 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khlamys giyimli, sağ elinde haç globus.

Ay: M üzerinde monogram, altta Γ, solda A / N / N / O, sağda [X / X] / II / II, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 205, no. 163, pl.XXIV.6; To.: 674 no. 255; DOC 2.1: 298, no. 111; BNP: 278 no. 75; MIB 3: 226, no. 164c-J.24, pl.11.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=455977&AucID=829&Lot=239> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 633-634

Katalog No: 67

Tavşan Adası, A-3 Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu

Envanter No: 2010-14

AE - 28 mm, 8.52 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, uzun sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, kısa sakallı, khlamys giyimli, sağ elinde haç globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde Heraclius monogramı, altta Δ, solda A / N / N / O, sağda X / X / [] sikke boşluğunda CO[N].

Ref: DOC 2.1: 298, no. 111; MIB 3: 226 no. 164c-J.24.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 68

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A-3 Kulealtı Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-16

AE - 25 mm, 6.64 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine ayakta khlamys giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde haç, altta A? sağda [] / X / u, alttaki sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 205 no. 165; To.: 675 no. 257; DOC 2.1: 299, no. 112b; MIB 3: 226 no. 164d-J.25.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 69

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A3-b Açması Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-1

AE - 20 mm, 4.58 gr

Öy: Solda Heraclius ve Heraclius Constantine, ikisinin de tacı haçlı, Heraclius askeri giyimli, sakallı, sağ eliyle uzun haç tutuyor, sol eli kalçasında, Heraclius Constantine'nin sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde khristogram, solda [.] / N / N / O, altta Γ, sağda [] / X / [] / I, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 205, no.164; To.: 674, no.256; DOC 2.1: 298, 112a.1-4; BNP: 278, no.75.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 70

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A3-d Açması -10 cm.

Kazı Envanter No: 2009-4

AE - 23 mm, 6.48 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine ayakta khlamys giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç. [...].

Ay: M üzerinde haç ve C (hilal?), altında A, solda A / N / N / [.] , sağda X / [] / [] , sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 205, no. 167,168, pl.XXIV.7; Ra.: 65, no. 1421 (Fakat E); DOC 2.1: 299, no. 113b; BNP: 278, no. 75.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 71

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4-Kule Açması - 342 cm

Kazı Envanter No: 2009-9

AE - 31 mm, 12.04 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli ve tacı haçlı, uzun sakallı, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine ayakta, khlamys giyimli ve tacı haçlı, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: Belirsiz.

Ref: BMC: 206, no. 169; To.: 675, no. 260; DOC 2.1: 299, no. 115 (Fakat CON©); BNP: 279, no. 75; MIB 3: 226, no. 165-J.30.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 72

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A1 Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-47

AE - 24 mm, 6.44 gr

Öy: Solda Heraclius, sağda Heraclius Constantine, her ikisi de ayakta, cepheden, Heraclius Constantine'nin sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde haç, altta A, sağda [] / X / [], alttaki sikke boşluğunda CON[Θ].

Ref: DOC 2.1: 295-300, no. 105-116; BNP: 277,278, no. 56-62; MIB 3: 225,226, no. 164a-J.20-165-J.30.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 73

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4-Kule Altı Açması.

Kazı Envanter No: 2009-13

AE - 25 mm, 3.44 gr

Öy: Solda Heraclius, ayakta, sakallı, askeri giyimli, sol eli kalçasında. Sağda Heraclius Constantine, ayakta, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus.

Ay: M üzerinde haç? altta E, solda A / N / N / O, sağda []/[] / X, sikke boşluğunda [.]ON.

Ref: BMC no. 169; To. no. 260; DOC 2.1: 299, no. 115.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 74

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4 Kule-altı M9 Yüzey Buluntusu.

Envanter No: 2009-74

AE - 20 mm, 3.20 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khlamys giyimli.

Ay: M üzerinde monogram?, altta B, solda A / N / N / O, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 210, no. 199-201; To.: 709, no. 428; DOC 2.1: 300, no. 116c.1-4; MIB 3: 226, no. 166-J.30.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 75

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A-3 Kulealtı Açması, Kesit Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-15

AE - 27 mm, 6.44 gr

Öy: Solda Heraclius ayakta, uzun sakallı, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine, khlamys giyimli, sağ elinde haçlı globus, başları arasında haç.

Ay: M üzerinde khristogram? altta E, sağda X / [] / [], sikke boşluğunda [C]ON.

Ref: BMC: 205 no. 163, pl.XXIV.6; To.: 674 no. 255; DOC 2.1: 298, no. 111; BNP: 278 no. 75; MIB 3: 226, no. 164c-J.24, pl.11.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 76

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A4 Açması -493/-536 cm

Kazı Envanter No: 2010-19

AE - 26 mm, 6.16 gr

Öy: Merkezde Heraclius, sakallı, askeri giyimli sağ elde uzun haç, sol eli kalçasında, sağda Heraclius Constantine ve solda Heraclonas, khylamys giyimli, her üçünün tacı haçlı, sağ ellerinde haçlı globus.

Ay: M üzeri khristogram, altta B, solda A / N / N / O, sağda yer alan tarih görülmüyor, sikke boşluğunda CO[.].

Ref: DOC 2.1: 297 no. 112-114, 116c.1-4; BMC: 204,205 no. 158, 167; T. 674,675 no. 250, 259; MIB 3: 226, no. 164d-J.25; Ra.: 65 no. 1420, 1421.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 77

Buluntu Yeri: A1-d Açması, -65 cm

Kazı Envanter No: 2009-51

AE 23 mm, 4.28 gr

Öy: Merkezde Heraclius, uzun sakallı, askeri giyimli, tacı haçlı, sağ elinde uzun haç. Sağda Heraclius Constantine, solda Heraclonas, her ikisi de khylamys giyimli, tacı haçlı, sağ ellerinde haçlı globus.

Ay: M üzerinde khristogram, altta A?, solda A / N / N / O, sikke boşluğunda CON.

Ref: BMC: 209 no. 197, pl. XXIV.11; To.: 709 no. 426; DOC 2.1: 305, no. 125b; MIB 3: 226 no. 166-J.30.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 78

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A1 Açması, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-46

AE 24 mm, 6.52 gr

Öy: Cepheden üç figür. Merkezde Heraclius, askeri giyimli, sağ elinde uzun haç. Solda Heraclius Constantine, sağda Heraclonas, ikisi de khylamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus.

Ay: K üzerinde C (hilal?), altta A?, solda A / [N] / N / [O], sağda X / [] / [], Sikke boşluğunda [.].AV.

Ref: DOC 2.1: 299, no. 116a.1,2 (Constantinopolis); MIB 3: 226, no. 165-J.30; BMC: 206, no. 169; BNP: 279, no. 75.

Tarih: İ.S. 631-640

Katalog No: 79

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, C1 Açması -520 cm

Kazı Envanter No: 2010-22

AE - 24 mm, 5.10 gr

Öy: Merkezde Heraclius, uzun sakallı, askeri giyimli, tacı haçlı, sağ elinde uzun haç. Sağda Heraclius Constantine, solda Heraclonas, her ikisi de haçlı taç ve khylamys giyimli, sağ ellerinde haçlı globus.

Ay: M üzerinde khristogram, altta B, solda A / N / N / O, sağda X / [] / X, sikke boşluğunda CON.

Ref: DOC 2.1: 305, no. 125a.1,2; MIB 3: 226 no. 166-J.30; BNP: 279 no. 78,79.

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=812788&AucID=1519&Lot=2827>
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 639-640

II. Constans (İ.S. 641 – 668)**Katalog No: 80**

Constantinopolis?

Buluntu Yeri: Tavşan adası, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2010-12

AE - 24 mm, 6.10 gr

Öy: II.Constans, ayakta, cepheden, sakallı, khlamys giyimli, sağ elinde uzun haç, sol elinde haç globus.

ENT[...]

Ay: M üzerinde ve sağda ANA / N / E / O / Σ ve en üstte haç, solda ?, sikke boşluğunda solda A, sağda II.M = 40 nummi

Ref: To.: 700 no. 370; DOC 2.1: 380 no. 309; MIB 3: 234 no. 262 (20. ve 25.yılı).

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=791833&AucID=1480&Lot=659> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 644-645

Katalog No: 81

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, A3 Açması -170 cm.

Kazı Envanter No: 2009-5

AE 21 mm, 6.06 gr

Öy: II. Constans, cepheden, sağ elde uzun haç? sol elde haçlı globus.

ENTΥTO NI[.]

Ay: M üzerinde yıldız, solda A / N / A, sağda N / E / O / Σ, sikke boşluğunda solda A, sağda II.

Ref: DOC 2.2: 445, no. 61a.5; BNP: 345, no. 09,10; MIB 3: 248, no. 163a,b-J.2; Grierson 1968b: 358, no. 368, pl. 21; Tekin 1999: 153, no. 135, pl. XII.

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=791833&AucID=1480&Lot=659> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 644-645

Katalog No: 82

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A1 Açması, -260 cm.

Kazı Envanter No: 2009-49

AE 20 mm, 4.56 gr

Öy: II. Constans ayakta, cepheden, khlamys giyimli, sağ elinde uzun haç, sol elinde haçlı globus tutuyor.

Ay: M üzerinde yıldız, solda [...]N / E / O / [...], sikke boşluğunda solda [...] sağda A. [...]NIKA

Ref: BMC: 270,271, no. 126-8; To.: 753, no. 157, Ra.: 72, no. 1560-1562; DOC 2.2: 450, no. 69a, pl. XXVI; MIB 3: 249, no. 170b-J.11.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=791833&AucID=1480&Lot=659> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 644-645

Katalog No: 83

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A1- d Açması, -12 cm.

Kazı Envanter No: 2009-60

AE 22 mm, 4.6 gr

Öy: Constans ayakta, cepheden, khlamys giyimli, tacı haçlı, sağ elinde uzun haç, sol elinde haçlı globus.

[E]NTΥ[.....]

Ay: M üzerinde yıldız, solda A / N / A, sağda N / E / O / Σ, sikke boşluğunda solda [...], sağda B.

Ref: DOC 2.2: 447, no. 64a.1.2, pl.XXVI; Grierson 1968b: 358, no. 372, pl.21; MIB 3: 248, no. 167b--d-J.5.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=791833&AucID=1480&Lot=659> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 644-645

Katalog No: 84

Buluntu Yeri: E3 Açması, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-3

AE 25 mm, 3.78 gr

Öy: Constans, ayakta, cepheden, khylamys giyimli, sağ elinde uzun haç sol elinde haçlı globus.

[.]NT[.....]KA

Ay: M üzerinde ?, solda [/ .] / A, sağda N / E / O / Σ, sikke boşluğunda solda [..], sağda Δ.

Ref: DOC 2.2: 445, 446, no. 62a-62b.2; BNP: 345, no. 14, pl. LIV; MIB 3: 248, no. 164-J.3.-

<http://pro.coinarchives.com/a/lotviewer.php?LotID=791833&AucID=1480&Lot=659> (01.11.2016)

Tarih: İ.S. 644-645

Katalog No: 85

Buluntu Yeri: Tavşan Adası Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-6

AE 20 mm, 4.62 gr

Öy: II. Constans, ayakta, cepheden, sakallı, sağ elinde uzun haç, sol elinde haçlı globus.

[.....]I / K / [A]

Ay: M üzerinde haç, altta ?, solda[...], sağda N / E / O / Σ, sikke boşluğunda IA.

Ref: BMC: 269, no. 105; To.: 752, no. 144; DOC 2.2: 443, no. 60a.2; Grierson 1968b: 358, no. 372, pl. 21; BNP: 344, no. 04-06.

Tarih: İ.S. 641-668

Katalog No: 86

Buluntu Yeri: Tavşan Adası Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-70

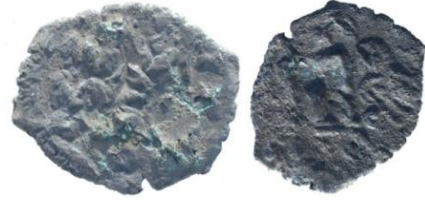
AE 22 mm, 4.84 gr

Öy: Belirsiz.

Ay: M üzerinde ve sağda [..]AN / E / O / Σ, solda [./.]+

Ref: DOC 2.2: 447, no. 64b; Grierson 1968b: 358, no. 372, pl.21; MIB 3: 248, no. 167b-d-J.5.

Tarih: İ.S. 641-668

Haçlı Dönemi İ.S. 13.yy**Katalog No: 87**

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, B2 Açması -230 cm

Kazı Envanter No: 2010-21

AE 27 mm, 4.94 gr

Öy: Merkezde haç. Lejant okunaksız.

Ay: Merkezde haç ve haç ekseninin arasında dört tane daire.

Ref: DOC 2.2: 445, no. 66d.1-5; MIB 3: 249, no. 168-J.7.

Tarih: İ.S. 13. yüzyıl.

Yakın Çağ 1978**Katalog No: 88**

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, C-1 Tandır Altı, -510, -523 cm

Kazı Envanter No: 2010-30

AR - 17 mm

Öy: ΓΕΩΡΓΙΩΣ ΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Kral George başı, sola, küçük çapa ve haç.

Ay: Zeytin çelengi içinde; 2 ΛΕΙΤΑ

Ref:

<http://pro.coinarchives.com/w/lotviewer.php?Lo->

tID=2388532&AucID=2292&Lot=2157
(01.11.2016)

Tarih: İ.S. 1878

Belirlenemeyen Sikkeler

Katalog No: 89

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Sarnıç -153 cm.

Kazı Envanter No: 2006-4

AE 20 mm, 1.52 gr

Öy: Baş.

Ay: Tanımlanamayan nesne.

Katalog No: 90

Buluntu Yeri: D Açması, -280 cm

Kazı Envanter No: 2006-23

AE 11.9 mm, 2.90 gr

Öy: Büst?

Ay: Belirsiz.

Katalog No: 91

Buluntu Yeri: G Açması, Sütun kenarı, yüzey.

Kazı Envanter No: 2006-16

AE - 26 mm, 12.90 gr

Öy: Büst, sağa.

Ay: Solda asaya sarılı yılan, sağda belirsiz nesne.

Katalog No: 92

Buluntu Yeri: G Açması, B Bölümü -120 cm

Kazı Envanter No: 2006-18

AE - 24 mm, 9.00 gr

Öy: Büst?

Ay: Belirsiz nesne.

Katalog No: 93

Constantinopolis?

Buluntu Yeri: E Açması, A Sondajı -82/-89 cm

Kazı Envanter No: 2006-21

AE 17 mm, 2.52 gr

Öy: Belirsiz.

Ay: M üzerinde haç, altta E, solda A / N / N / O, sağda [X] / [], alttaki sikke boşluğunda CON.

Her iki yüzde de bir önceki darbin izleri yer almaktadır.

Katalog No: 94

Buluntu Yeri: Liman Açması, A2, -282/-314 cm

Kazı Envanter No: 2006-22

AE 30 mm, 10.90 gr

Öy: İmparator büstü.

Ay: M altta B, solda [.] / N / N / [.] , sağda tarih okunmuyor, sikke boşluğunda [..]N.

Katalog No: 95

Alexandria?

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A4 mezar (2), - 510 cm.

Kazı Envanter No: 2009-62

AE 30 mm, 12.72 gr

Öy: İmparator büstü? Cepheden.

Ay: I ve B arasında haç, sikke boşluğunda [.]AE[.]

Katalog No: 98

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-2

AE 21 mm, 3.28 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 96

Belirsiz Atölye

Buluntu Yeri: Tavşan Adası A4 mezar (2), Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-15

AE - 13 mm, 0.98 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 99

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-8

AE 23 mm, 4.3 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 97

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu

Kazı Envanter No: 2009-1

AE 20 mm, 2.58 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 100

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-9

AE - 11 mm, 1.36 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 101

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-10

AE 12 mm, 0.90 gr

Öy: Büst, cepheden.

Ay: Belirsiz

Katalog No: 104

Buluntu Yeri: Tavşan Adası B-1 Açması, -371 cm.

Kazı Envanter No: 2010-8

AE 10 mm, 0.52 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 102

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-12

AE - 12 mm, 1.06 gr

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 105

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Kule Sondaj 1

Kazı Envanter No: 2010-31

AE - 18 mm

Öy: Belirsiz

Ay: Belirsiz

Katalog No: 103

Buluntu Yeri: Tavşan Adası, Yüzey Buluntusu.

Kazı Envanter No: 2009-36

AE 11 mm, 8.96 gr

Belirsiz

Katalog No: 106

Buluntu Yeri: G Açması, B Bölümü -120 cm

Kazı Envanter No: 2006-17

AE - 11 mm, 0.38 gr

Öy: Altıgen içinde rozet?

Ay: Belirsiz

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

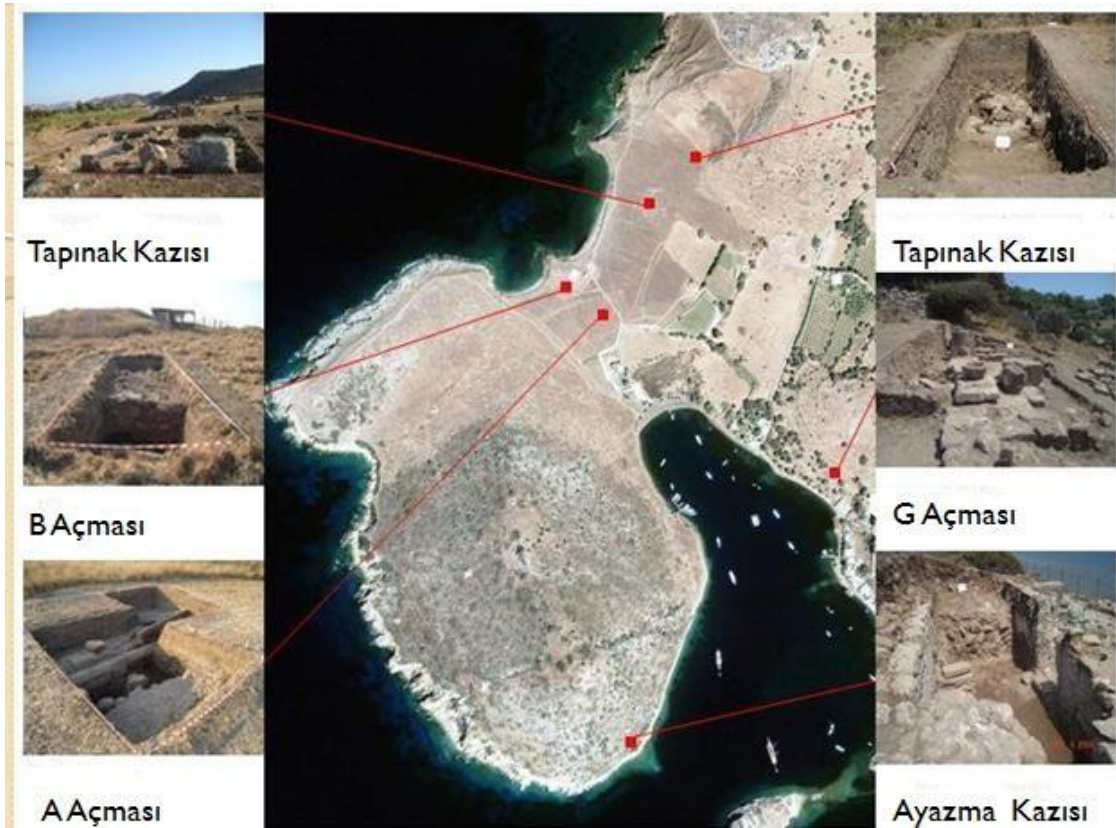
Myndos, en erken İ.Ö. 2. yüzyılda sikkeler darp etmeye başlayan bağımsız kentler arasına dahil olabilmektedir. Ancak 2005 yılından 2013'e kadar devam eden kazı çalışmalarında Myndos darphı herhangi bir sikkeler rastlanmamıştır. Bu çalışma sadece 2006-2010 yılları arasında yapılan kazılarda gün ışığına çıkartılan sikkeler buluntularını içermektedir.

Myndos'un Roma İmparatorluk yıllarındaki konumu hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Ancak Erken Hristiyanlık Döneminde Amyndos adı altında, Karia Eparchiası'na bağlı bir piskoposluk merkezi olmuştur. İ.S. 375'deki konsül listeleri hazırlayan Hierokles'ten öğrendiğimize göre, İ.S. 431 yılında toplanan Ephesos konsülüne yarımada'yı temsilen Amyndos Piskoposu Archelaos katılmıştır (Kraatz 1904: 114). Kentin Geç Antik Çağdaki önemini İ.S. 4 - 5.

yüzyıllara tarihlenen sikkelerdeki yoğunluk kanıtlamaktadır.

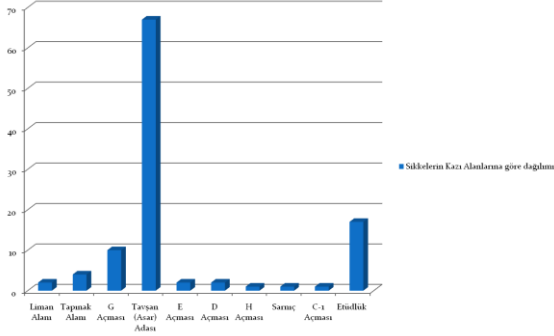
İlk olarak 2005 yılında başlayan Myndos kazıları 2006 yılında Bakanlar Kurulu Kararlı kazılar arasına girmiş ve bu şekilde, 2007-2008 yılındaki zorunlu ara dışında, 2013 yılına kadar devam etmiştir. Bu zaman zarfında kentin batısındaki ana kara ile Kocadağ arasındaki düzlükte A-F Açmaları adı verilen sondajlarda, doğal limana bakan yamaçta (G Açması), doğal liman girişinde Ayazma olarak adlandırdığımız alanda ve son olarak Tavşan (Asar) Adasında kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir (Resim 1). Bu çalışmanın konusunu oluşturan sikkeler 2006-2010 arasında bulunanları kapsamaktadır (Resim 2).

Myndos kazılarında bulunan ilk sikkeler 2006 yılı kazı çalışmalarımız esnasında kentin batısındaki düzlükte, arazi sahibinin talebi ve Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel

Resim 1: 2006 kazı sezonunda açılan sondajların yerleri

Müdürlüğü'nün isteği doğrultusunda yapılan sondaj kazılarında, A2 açmasından gelmiştir (Şahin 2008: 21vdd.). Bulunan iki sikkeden birisi Heraclius'un İ.S. 615 - 624 yılları arasında darp ettirdiği, diğeri ise İ.S. 7. yüzyıla aittir.

Resim 2: 2006-2010 arasında bulunan sikkelerin kazı alanlarına göre dağılımı

2006 yılının en önemli keşfi, söz konusu alanda tespit ettiğimiz ana kaya üzerine oturan tapınak kalıntısı olmuştur. Sondaj

kazılarına göre etrafını bir temenos veya teras duvarının çevirdiğini düşündüğümüz sondajların tamamı Tapınak Alanı olarak isimlendirilmiştir (Şahin 2008: 22 vd.). Buluntulara göre, bu alanda yapı programı İ.Ö. 5 yüzyılda başlamakta ve Bizans Dönemine kadar devam etmiştir. Ancak buluntular arasında erken döneme işaret eden herhangi bir sikke yer almamaktadır. Bizans veya Erken Hristiyanlık Döneminin en belirgin temsilcisi, ana kaya üzerinde tapınağın yerine inşa edilen şapeldir. Orta mekanda korunan mozaik zemine göre İ.S. 6. yüzyılda inşa edildiği düşünülmektedir (Şahin-Şener 2015: 146). Bu tarihi İ.S. 6. yüzyıl tarihlandırılan I. Iustinianus (İ.S. 527-565), II. Iustinus (İ.S. 565-578), II. Tiberius (İ.S. 578-582) ve Mauricius Tiberius'a (İ.S. 582-602) ait sikkelerle de kanıtlamaktadır.

Sikke bulunan bir diğer sondaj, doğal limana bakan teras üzerinde yer alan G açmasıdır (Resim 1). Açığa çıkartılan yol kalıntısı alanın teras şeklinde düzenlendiği göstermektedir. Bu alanda in situ olarak Dor

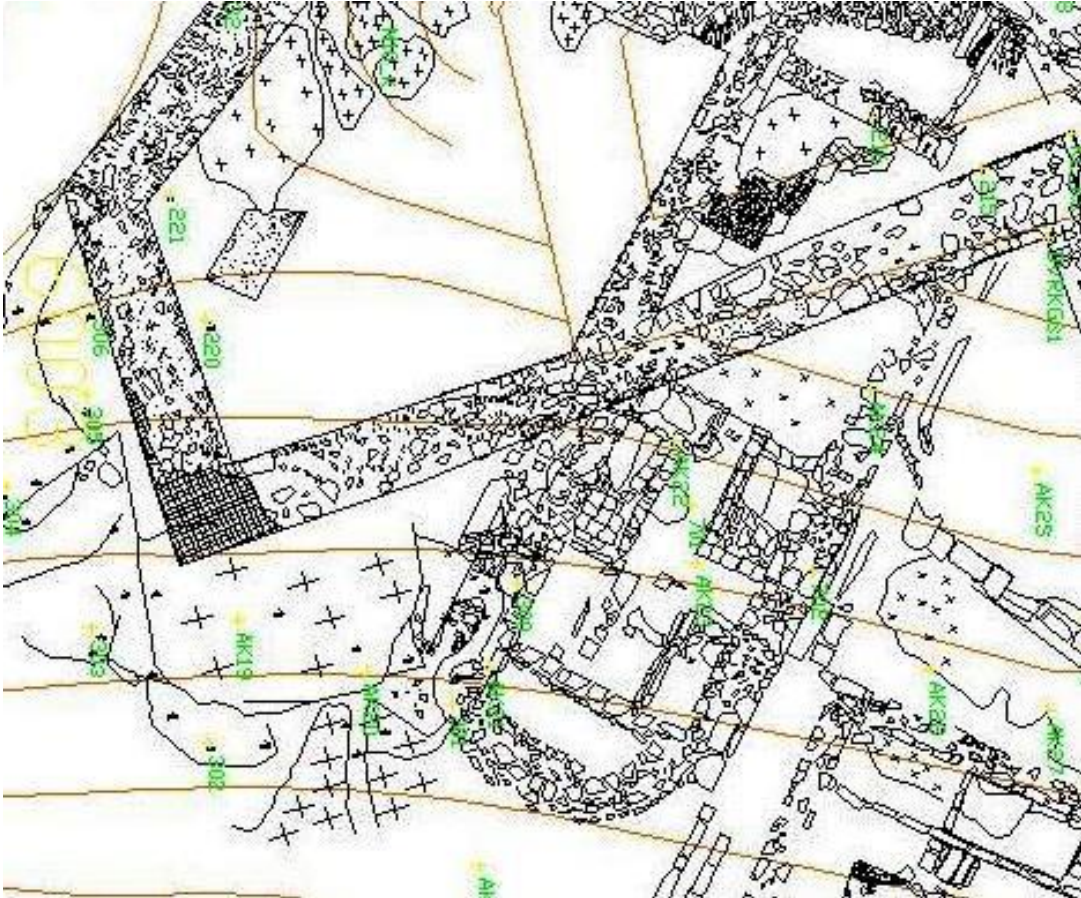
Resim 3: 2009 yılında kazı çalışmalarına başlanan Tavşan Adası

düzeninde sütun tamburları ve Stylobat kalıntısı açığa çıkartılmıştır (Şahin 2008: 26 vd.). Yamaç evlerinin bulunduğu alan olarak düşündüğümüz G Açmasında, yapının ilk olarak inşa edildiğini düşündüğümüz dönemlerden değil de, Geç Antik ve Erken Bizans Dönemlerinden II. Constantius (İ.S. 337 - 361), Valens (İ.S. 364-378), I. Iustinianus (İ.S. 527 - 565), II. Iustinus (İ.S. 565-578), Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602), Focas (İ.S. 602-610) ve Heraclius'a (İ.S. 610-641) ait sikkeler ele geçmiştir.

Tavşan (Asar) Adası'nda 2009 yılında başlayan kazılarda ilk olarak en üst terastta bulunan kule kalıntısının iç bölümünde kazılara başlanmıştır (Şahin vd. 2011: 155 vd.). Kule duvarının ortalama kalınlığı 1,4 metredir (Resim 3). 2009 yılındaki ilk dönem kazılarında doğu-batı istikametinde yaklaşık 5,4 x 16 m ebatlarında bir yapı kalıntısı ortaya çıkmıştır. Bazilikal planlı yapının orta nefinde mozaik zemin yer almaktadır. Kuzey

nefin doğusunda, bir alt terasa gelecek şekilde 12 adet mezarın bulunduğu kriptobölümü yer almaktadır (Şahin 2012: 341 vd. Çizim 2) (Resim 4). Yapı kalıntısı, mozaik zemine göre İ.S. 5. yüzyıl sonu - 6. yüzyıl başlarına tarihlenmektedir (Şahin 2011a: 871). Kule içerisinde 1 numaralı sondajda tespit edilen I. Anastasius sikkesi (İ.S. 491 - 498), mozaik zemine göre yapılan tarihlendirmeyi desteklemektedir.

2010 yılı kazılarına sadece Asar Adası'nda devam edilmiştir. Bu dönemde kulenin yanı sıra alt teraslarda da kazılara başlanmıştır. Daha sonraki yıllarda Apollon Archegetes'e adandığını tespit ettiğimiz sunak (Şahin 2012: 344 Resim 9; Şahin 2015: 5 Resim 8), Ada üzerinde ilk yapılaşmanın İ.Ö. 4. yüzyılda başladığına işaret etse de, 2009 (Şahin vd. 2011: 155 Resim 6) ve 2010 (Şahin 2012: 345 vd.) yıllarındaki kazı çalışmalarında ağırlıklı Geç Antik ve Erken Bizans dönemine ait sikkeler ele geçmiştir.

Resim 4: Tavşan Adası'nda yer alan bazilikada kriptobölümü

Apollon Sunağı'nın en azından Helenistik Dönemden başlayarak ada üzerinde bulunduğunu Asklepios betimli bir sikke de belgelemektedir.

Asar Adası'nda bulunan sikkelerin açmalara göre dağılımı şöyledir: A1 Açmasında 9 adet sikke ele geçmiştir. Bu sikkelerden 7 adet Heraclius (İ.S. 610-641), 2 tanesi II. Constans'a aittir. A2 Açmasında 2 adet Heraclius (İ.S. 610-641) sikkesi ele

sında I. Iustinianus (İ.S. 527 – 565), II. Iustinus (İ.S. 565-578) ve Heraclius (İ.S. 610-641) sikkeleri ele geçmiştir. A5 Açmasında Heraclius (İ.S. 610-641) sikkesi vardır.

B1 Açmasında Heraclius (İ.S. 610-641) sikkesi ön plana çıkmaktadır. B2 Açmasında Arcadius (İ.S. 383-395), Iohannes (İ.S. 423-425), II. Constantius (İ.S. 337-361), Heraclius (İ.S. 610-641) sikkelerinin yanı sıra bir adet de İ.S. 13. Yüzyıla tarihlenen gümüş

Resim 5: Tavşan Adası'nda kazılar sonrasında açığa çıkartılan yapılar

geçmiştir. A3 Açmasında II. Tiberius (İ.S. 578-582), Heraclius (İ.S. 610-641) ve II. Constans sikkeleri bulunmuştur. A4 Açma-

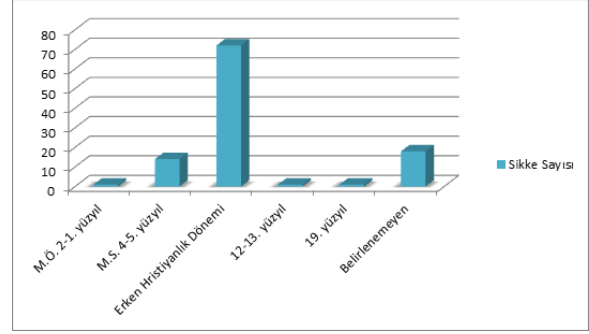
Haçlı sikkesi ele geçmiştir.

C1 Açmasında Heraclius (İ.S. 610-641) sikkesi ele geçmiştir. Yüzeyle ise 6 adet sikkede tespit edilmiştir. D ve E açmalarından ikişer adet, H açmasında 1 adet, sarnıçtan 1 adet Yunan leptası bulunmuştur.

Ayrıca Kule Açmasında I. Anastasius (İ.S. 491-518), I. Iustinianus (İ.S. 527 – 565) ve Heraclius (İ.S. 610-641) sikkeler bulunmuştur. Kulealtı Açmasında ise II. Constantius (İ.S. 337 - 361), Arcadius (İ.S. 383-395), Honorius (İ.S. 395-423), Iohannes (İ.S. 423-425), I. Iustinianus (İ.S. 527 – 565), Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602), Focas (İ.S. 602-610) ve Heraclius (8 adet; İ.S. 610-641) sikkeleri ele geçmiştir.

Asar Adası'nda 2013 yılına kadar sürdürülen çalışmalar sonunda, Adanın Hristiyanlığın kabulüne kadar Apollon'a ait bir kült alanı, sonrasında ise bir manastır kompleksi olarak iskan gördüğü anlaşılmıştır (Resim 5). Diğer bir ifade ile Ada'nın dini fonksiyonu hiç değişmemiştir. Ancak Myndos sakinlerinin Ortaçağ ile birlikte güvenlik nedeniyle Yarımada'nın daha iç bölgelerine taşındığını tahmin ediyoruz. Adanın üzerindeki kule kalıntısının gözetleme ve güvenlik nedeniyle bu dönemde, yani yaklaşık 11. yüzyılda inşa edildiğini tahmin ediyoruz. B2 açmasında ele geçen ve ünük bir arka yüz tipine sahip olan gümüş Haçlı sikkesi İ.S. 13. yüzyıl tarihi ile bu tahminimizi doğrular niteliktedir.

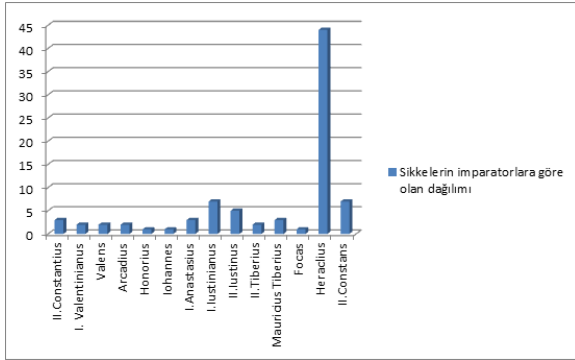
Myndos Antik Kenti kazı çalışmalarında ele geçen sikkelerden en erkeni İ.Ö. 2. - 1. yüzyıla tarihlenen Kos sikkesidir. İ. S. 13. yüzyıla tarihlenen Ortaçağ Haçlı sikkesi ise Myndos'ta yaşamın en azından bu tarihe kadar devam ettiğine işaret etmektedir. En geç tarihli para örneğimiz 1878 yılına tarihlenen bir Yunan Leptası'dır (Resim 6).

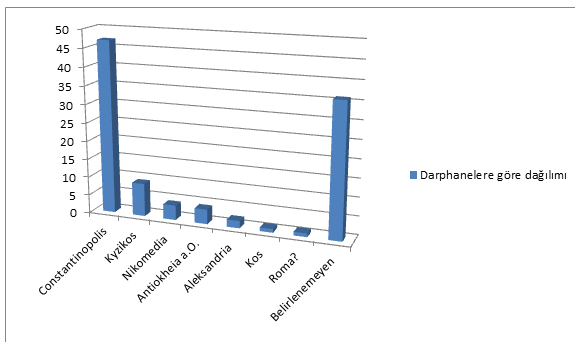
Resim 6: Sikkelerin dönemlere göre dağılımı

Myndos'ta bulunan sikkelerden 12 adeti İ.S. 4.-5. yüzyıla, 71 adeti ise Erken Bizans Dönemine tarihlenmektedir. Erken Bizans Dönemi Myndos sikkeleri arasında II. Constantius'dan (İ.S. 337-361), II. Constans'a değin (İ.S. 641-668) süreklilik gözlenmektedir. II. Constantius Dönemini 3 adet sikke (İ.S. 337 - 361), I. Valentinianus Dönemini 2 adet sikke (İ.S. 364-375), Valens Dönemini 2 adet sikke (İ.S. 364-378), Arcadius Dönemini 1 adet (İ.S. 383-395), Honorius Dönemini 2 adet (İ.S. 395 – 423), Iohannes Dönemini 2 adet (İ.S. 423-425), I. Anastasius Dönemini 4 adet (İ.S. 491-518), I. Iustinianus Dönemini 7 adet (İ.S. 527 – 565), II. Iustinus Dönemini 5 adet (İ.S. 565-578), II. Tiberius Dönemini 2 adet (İ.S. 578-582), Mauricius Tiberius Dönemini 3 adet (İ.S. 582-602), Focas Dönemini 1 adet (İ.S. 602-610), Heraclius Dönemini 44 adet (İ.S. 610-641), II. Constans Dönemini 7 adet sikke ile temsil edilmektedir. Heraclius sikkelerinin hemen hepsi ikinci kez darp edilmiştir. Bu sebeple Focas sikkelerinden birkaçı Heraclius sikkelerine dâhil edilmiştir. Bundan dolayı da Heraclius sikkeleri, Myndos'ta en büyük grubu oluşturmaktadır (Resim 7).

Ele geçen sikkelerden 9 adeti Constantinopolis, 47 adeti, Kyzikos, 4er edeti Nikomedia ve Antiokheia a.O., 2 adeti Alexandria darphanelerine aittir. 36 adet sikkenin darp yeri ise kondisyonlarının düşük olmasından dolayı tespit edilememiştir (Resim 8).

Resim 7: Sikkelerin imparatorlara göre dağılımı

Resim 8: Sikkelerin darphanelere göre dağılımı

2006 - 2011 yılları arasında Myndos antik kentinde sürdürülen kazıları esnasında bulunan çok sayıda sikke arasında dört tane de Antiokheia ad Oronthes (Antakya) kesimi sikke yer almaktadır. Antiokheia, İmparator Vespasianus'un Yahudi İsyanını bastırmasından sonra İ.S. 72-73 yılından itibaren denarius ve aureus darp etmeye başlamıştır (RIC VIII: 4). Antiokheia, Erken Bizans Döneminde ise Konstantinopolis ve Alexandria'dan sonra Doğu Roma İmparatorluğu'nun en büyük ve önemli üçüncü kentidir¹. İ.S. 4. yüzyılda I. Constantinus'un imparatorluğu esnasında Antiokheia'da 10 darphane (officinae) olduğu bilirse de J.P.C.

Kent 15. darphaneden de bahsetmektedir². Kentin darphane isminin sikkeler üzerindeki kısaltılışı AN, ANT ANTIX ve THEUP biçimindedir (Tekin 1999: 41). Antiokheia a.O. darphanesi İ.S. 7. yüzyılda kapanan ilk darphaneler arasında bulunmaktadır³. Myndos sikkeleri arasında yer alan en erken tarihli Antiokheia a.O. sikkesi Arcadius (İ.S. 383-408) Dönemine aittir. Sikke üzerinde kentin lejantı ANT harfleri ile gösterilmiştir. Sikkenin ön yüzünde Arcadius'un büstü, miğfer ve zırh (cuirass) giymiş olarak cepheden betimlenmiştir⁴. Sağ elinde mızrak, sol elinde omuz hizasında haç betimli kalkan tutmaktadır.

Myndos'ta bulunan diğer bir Antiokheia a.O. kesimi sikke Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602) ya da Heraclius (İ.S. 610-641) Dönemine aittir. Sikkenin orijinali II. Iustin (İ.S. 565-578) Döneminde kesilmiş olsa da, arka yüzde yer alan "M" birim işaretinden sikkenin Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602) veya Heraclius (İ.S. 610-641) Dönemlerinde tekrar kullanıldığı anlaşılmaktadır. Sikke üzerinde kentin lejantı Theupolis adından dolayı [.]HEUP monogramı ile gösterilmiştir. Bilindiği gibi, İ.S. 528 yılındaki depremden sonra Antiokheia a.O. kentinin adı Theupolis olarak değiştirilmiş ve bundan dolayı kentte bulunan darphanelerde kesilen sikkeler, "THEUP" harfleri basılarak kullanılmaya başlanmıştır (Tekin 1999: 41). Myndos sikkeleri arasında yer alan son Antiokheia a.O. darphane sikke Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602) Dönemine aittir. Mauricius Tiberius tarafından bastırılan sikkeler arasında sadece Antiokheia a.O.'de darp edilen yarım follislerin ön yüzünde kartallı asa bulunduğu bilinmektedir (MIB 2: 121 no. 99

¹ Büyüklüğün bir diğer göstergesi de kilisedir. Antiokheia a.O. Kilisesinin hazinesi Konstantinopolis, Jerusalem (Kudüs) veya Alexandria kiliseleri ile yarışacak oranda zengindir: Mango 2008: 45. Antiokheia aynı zamanda doğudaki en önemli darphane merkezleri arasında sayılmaktadır: Grierson 1999: 5.

² RIC VIII: 503 (ender de olsa 15. darphane de kullanılmıştır).

³ Bu yüzyılda kapanan ilk darphaneler arasında ayrıca Nikomedia, Kyzikos ve Thessalonika darphaneleri de bulunmaktadır. Tekin 1999: 40.

⁴ Cepheden büst Arcadius sikkelerinde İ.S. 395 yılından itibaren yeniden gözükmeye başlamıştır. İ.S. 5. yüzyıla gelindiğinde İmparatorluğun batısında profilden büstler tercih edilirken, doğuda cepheden verilenlere devam edilmiştir: Grierson 1999: 25.

a- c. -BN: 198 no. 62-99). Mauricius Tiberius sikkelerinden birisi imparatorluğunun 11. yılında yani 9/10 Postkonsüllük yaptığı dönemde kesilirken (İ.S. 592-593) (Lewis 1939: 414-421), diğeri İ.S. 599-602 yılına tarihlenmektedir. Myndos'ta ele geçen Antiokheia a.O. darphanesi kesimi sikkeler İmparator Arcadius (İ.S. 370-408), II. Iustin (İ.S. 569-578) ve Mauricius Tiberius (İ.S. 582-602) Dönemlerine aittir.

Antiokheia a.O. /Theupolis, tıpkı Constantinopolis, Kyzikos, Nikomedia ve diğeri gibi Geç Roma döneminden başlayarak "merkezi" bir darphane olmuş ve burada bulunan darphanelerinde kesilen sikkeler, Suriye, Lübnan, Filistin, Kıbrıs ve Pamphylia'dan doğuya bütün bölgenin sikke ihtiyacını karşılamıştır. Çünkü, Antiokheia a.O. darphanesi, Doğu Roma İmparatorluğu'nun en önemli darphanelerinden birisidir ve bu nedenle sikkeler geniş bir coğrafyaya yayılmışlardır. Myndos kazılarında ele geçen sikkeler, Antiokheia a.O. darphanelerinde kesilen sikkelerin Önyasya ile sınırlı kalmayıp Karya Bölgesi'ne kasar yayıldığını göstermektedir. Myndos'ta bulunan sikkeler büyük oranda Erken Bizans Dönemine tarihlenmektedir. Bu zaman aralığı Doğu Roma İmparatorluğunun en parlak olduğu dönemlerinden birisidir. İmparatorluğun çeşitli kentlerinde darphaneleri vardır. Myndos'ta ele geçen Antiokheia a.O. darphane sikkeler, farklı darphanelerde basılan sikkelerin kendi bölgeleri ile sınırlı kalmadıklarını, imparatorluk toprakları içinde geniş bir coğrafyaya yayılabildiklerini göstermektedir. Bu durum vergi ya da benzeri sebeplerle değişik kentlerden başkente toplanan sikkelerin, farklı sebeplerle kentler arasında el değiştirebildiğini göstermektedir⁵. Bu değişimde kentler arasında doğrudan bir ilişkinin olup olmadığı henüz tam anlamıyla bilinmemektedir.

⁵ Diğer yandan bu sikkelerin kendi temaları dışında, yani Geç Roma veya Doğu Roma topraklarının her yerinde resmen geçerli olduğu düşünülürse, elden ele dolaşım yoluyla da Myndos'a gelmiş olduğu düşünülebilir.

KAYNAKÇA

- Auktion 62 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (26. November 1992).
- Auktion 72 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (29. Mai 1995).
- Auktion 74 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (20. November 1995).
- Auktion 76 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (18. Mai. 1996).
- Auktion 78 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (25. November 1996).
- Auktion 80 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (26. Mai 1997).
- Auktion 86 Münzen der Antike- Dr. Hubert Lanz (Satış Kataloğu), München-Deutschland, (18. Mai 1998).
- BMC I W. Wroth, Catalogue of the Imperial Byzantine Coins in the British Museum I (London 1908).
- BN C. Morrisson, Catalogue des monnaies byzantines de la Bibliothèque Nationale I, Catalogue des Monnaies Byzantines de la Bibliothèque Nationale, d'Anastase Ier à Justinien II. 491-711 (Paris 1970).
- Comte 1968 J. T. Comte, Monnaies Byzantines I, (1912-1914) St. Petersburg; Adolf M. Hakkert (Ed.) Réimpression Anastatique de l' Edition (Amsterdam).
- DOC I A. R. Bellinger, Catalogue of the Byzantine coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection I. Anastasius I. to Maurice 491-602 (Washington 1966).

- Grierson 1968a P. Grierson, Phocas and Heraclius 602 – 641, Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Volume 2, Part I., Alfred R. Bellinger - Philip Grierson (Eds.), Washington.
- Grierson 1968b P. Grierson, Heraclius Constantine to Theodosius 641 – 717, Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection, Volume 2, Part 2., Alfred R. Bellinger - Philip Grierson (Eds.), Washington.
- Grierson 1999 P. Grierson, Byzantine coinage, Dumbarton Oaks Research Library and Collection (Washington D. C.)
- İzmirlier 1969 Y. İzmirlier, "Some Unpublished Byzantine Copper", Numismatic Circular v. 77, No. 10, 318 – 322.
- Kent 1981 J. P. C. Kent, The Family of Constantine I., C. H. V. Sutherland – R. A. G. Carson (Eds.), The Roman Imperial Coinage Volume VIII (London).
- Kent 1994 J. P. C. Kent, The Divided Empire and the Fall of the Western Parts. J. P. C. Kent, R. A. G. Carson - J. P. C. Kent – A. M. Burnet (Eds.), The Roman Imperial Coinage X (London).
- Kraatz 1904 W. Kraatz, Koptische Akten zum ephesinischen Konzil vom Jahre 431 (Leipzig).
- MIB 2 W. Hahn, Moneta Imperii Byzantini II – Von Justinus II. bis Phocas (565-610) (Wien 1975).
- Morrison 1970 C. Morrison, Tome premier d'Anastase Ier A Justinien II 491-711, Catalogue des monnaies Byzantines de la Bibliothèque Nationale, Bibliothèque Nationale (Paris).
- Pearce 1951 J. W. E. Pearce, Valentinian I - Theodosius I. Harold Mattingly. C. H. V. Sutherland – R. A. G. Carson (Eds.), The Roman Imperial Coinage IX (London).
- Ra. R. Ratto, Monnaies Byzantines et d'autres pays contemporaines à l'époque byzantine (Amsterdam 1959).
- Ratto 1959 R. Ratto, Monnaies Byzantines, Lugano, 1930; Réimpression par.1. Schulman (Amsterdam).
- RIC VIII J. P. C. Kent, The Family of Constantine I, A.D. 337 – 364, C. H. V. Sutherland – R. A. G. Carson (Eds.), The Roman Imperial Coinage VIII (London 1981).
- RIC X J. P. C. Kent, The Divided Empire and the Fall of the Western Parts, AD 395 -491, R. A. G. Carson - J. P. C. Kent – A. M. Burnet (Eds.), The Roman Imperial Coinage X (London 1994).
- Sabatier 1930 J. Sabatier, Monnaies Byzantines, Buchhandlung Gustav Fock G.M.B.H. (Leipzig).
- Şahin 2008 M. Şahin, "2006 Yılı Myndos Kazısı", 29. KST, Kocaeli, 28 Mayıs – 1 Haziran 2007 (Ankara), 21-38.
- Şahin vd. 2011 M. Şahin, D. Şahin, O. Duman-kaya, A. A. Altın, U. Gürdal, M. Yılmaz, H. Başkaya, M. S. Dirim, İ. H. Mert, S. Gündüz, , "2009 Yılı Myndos Kazısı", KST, Sayı 32.1, 154-175.
- Şahin 2011a D. Şahin, "Myndos Mosaics", XI. Uluslararası Antik Mozaik Sempozyumu, 16- 20 Ekim, Bursa, 865-872.
- Şahin 2012 M. Şahin, "Myndos Kazısı-2010", 33. KST, Malatya 23-28 Mayıs 2011 (Ankara), 339-363.
- Şahin 2015 M. Şahin, "Myndos Kazısı-2013", 36. KST, Gaziantep 02-06 Haziran 2014 (Ankara), 19-44.
- Şahin-Şener 2015 D. Şahin-S. Şener, The Basilica Mosaic on Asar Island at Myndos, JMR 8, 141-166.
- Tekin 1999 O. Tekin, Yapı Kredi Koleksiyonu Bizans Sikkeleri, (İstanbul).
- To. I. I. Tolstoi, Monnaies byzantines, Réimpr. anast. de l'éd. St. Petersburg 1912 - 1914 (Amsterdam 1968).

Wolfgang 1973 H. Wolfgang, Moneta Imperii Byzantini 1, von Anastasius I. bis Justinianus I (491-565) (Wien).

Wolfgang 1975 H. Wolfgang, Moneta Imperii Byzantini 2, von Justinus II. bis Phocas (565-610) (Wien).

Wolfgang 1981 H. Wolfgang, Moneta Imperii Byzantini 3, von Heraclius bis Leo III (610 – 720) (Wien).